

నవతెలంగాణ

4 జులై 2021

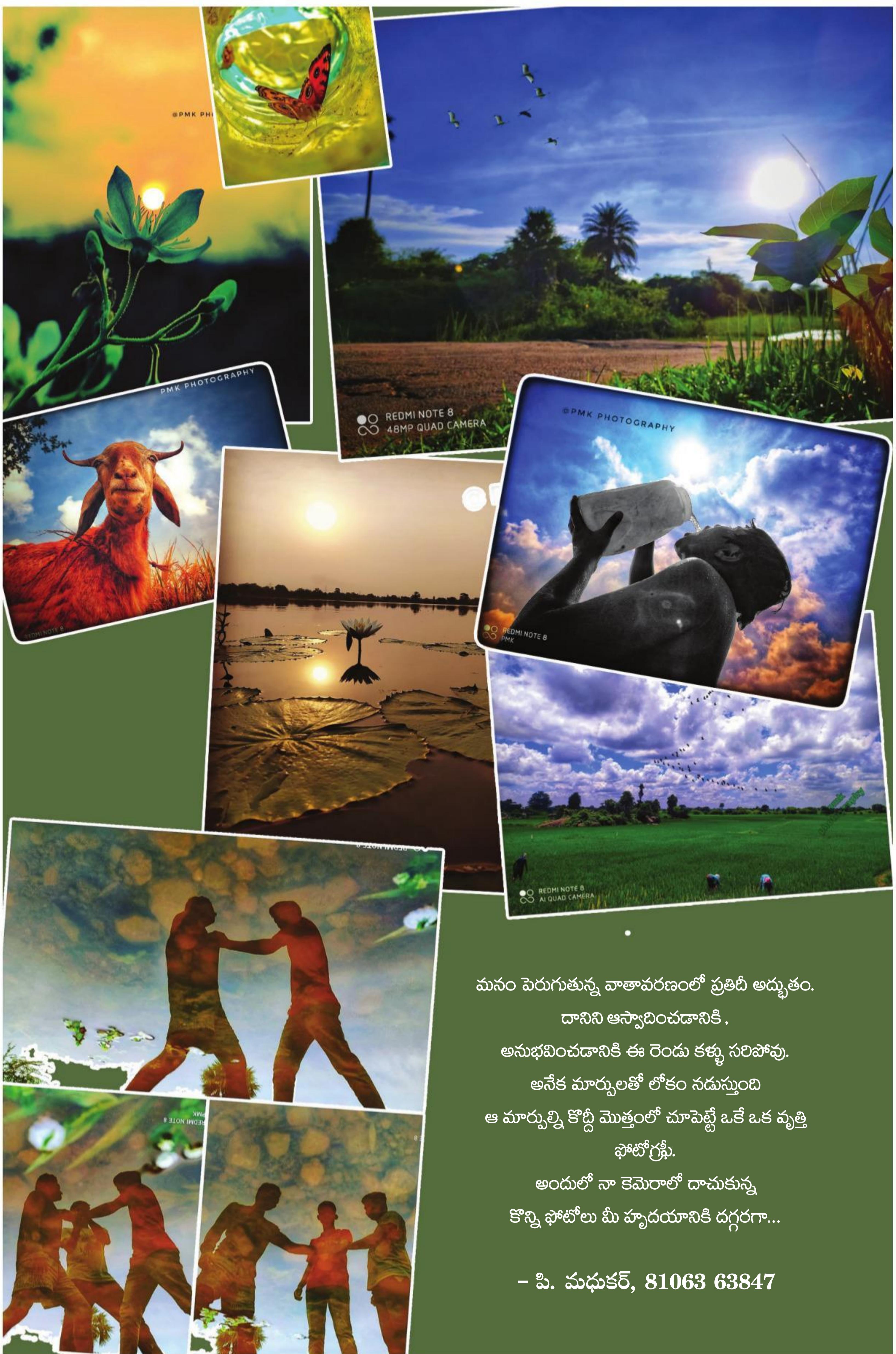

సికియండ్రాటిక్స్ కుర్చుభూషణ కదా!

కుమ్మర వృత్తి

ఆధునికీకరణతో సుస్థిరాభవ్యాధి

మనం పెరుగుతున్న వాతావరణంలో ప్రతిటి ఆద్భుతం.

దానిని ఆస్వాదించడానికి ,

అనుభవించడానికి ఈ రెండు కళ్ళు సరిపోవు.

అనేక మార్పులతో లోకం నడుస్తుంది

ఆ మార్పుల్ని కొచ్చి మొత్తంలో చూపేటే ఒక వృత్తి
ఫోటోగ్రఫీ.

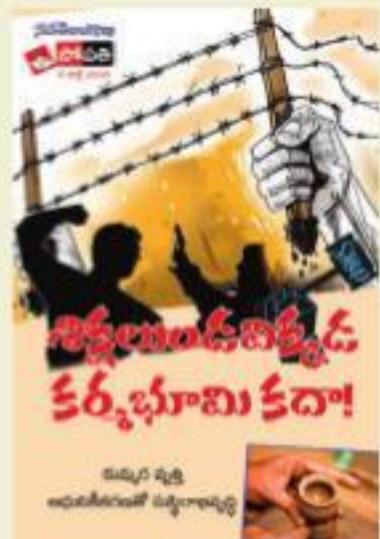
అందులో నా కెమెరాలో దాచుకున్న

కొన్ని ఫోటోలు మీ హృదయానికి దగ్గరగా...

- పి. మధుకర్, 81063 63847

శిక్షలుండవిక్కడ, కర్తృభూమి

కదా!

(కపర్సోలీ):

కాడిగల్ల

భాస్కర్ 5

కుమ్మరవృత్తి ఆధునికీకరణతో

సుస్థిరాభివృద్ధి ప్రత్యేక

వ్యాసం): ప్రవీణ్ కుమార్

9

అంతరంగం (కథ):

నలిమెల భాస్కర్ 11

తోడుకు నిర్వచనం చెప్పిన

విజయలక్ష్మీ (ఆమె సినిమా

వ్యాపారా): పి.జ్యోతి 14

శిథిలం

(అనువాద
కథ): జిల్లేష

బాలాజీ

16

నెమలీక

20

చౌరస్తా

23

పదకేళి

24

సమీక్ష (నీ ధ్యానలోనే..) 25

ఈ వారం కవిత్వం

(దునఖపు యుద్ధ మేఘాలు,

తులాభారం) 26

వెంటాడే వాక్యాలు

చైతన్య ప్రతికలు

అంతరంగం

‘ఎవడు బ్రతికెడు మూడు యాభైలు!’ అని కవిగారు అన్నారు గానీ బతకడమంటే, వారిచ్చిన చైతన్యం వందలేండ్లూ కొనసాగితే దాన్నే అమరత్వం అంటాం. బుద్ధుడు ఇప్పుడు భౌతికంగా లేదు కానీ ఇన్ని వందల యొండ్ల తర్వాత కూడా ఆయన చెప్పిన మాటల్ని, చూపిన మార్గాలను స్వరిస్తానే స్వార్థిని పొందుతున్నామంటే ఆయన బతికి వున్నట్టే కదా! మనుషులు జ్ఞాపకాల్లో బతికి వుండటానికి వాళ్ళ మహా కార్యాలు ఏవో చేసి వుండాలి. ప్రాణాలను వాటి కోసం వెచ్చించి వుండాలి. వారే నిత్యం స్వరణలో కూడా చైతన్యాన్ని నింపుతారు.

అట్లా తెలుగు నేలపైన చైతన్య రూపాలుగా నిలిచిన వారు అల్లారి సీతారామరాజు ఒకర్నేతే, రెండో వ్యక్తి దొడ్డి కొమరయ్య. ఈ ఇద్దరినీ ఈ మాసంలో స్వరించుకోవాలి. ఒకరిది జయంతి. మరొకరిది వర్ధంతి. ఇద్దరికి ఓ సామ్యముంది. అధిపతుల కర్మశ తూటాలకు బలైన వారే ఇద్దరూ. సామాన్య ప్రజల పక్కాన వీరోచిత పోరాటంలో అనువులు బాసిన వారే. అందుకే వారు అమరజీవులు. చైతన్య ప్రతీకలు.

అల్లారి సీతారామరాజు, ఆనాడు బ్రిటీష్ వారు ఆదీవాసీలపై సాగిస్తున్న అణచివేతపై, అటవి సంపదను కొల్లగొట్టేందుకు వారు చేస్తున్న ప్రయత్నాలను తిపికొట్టేందుకు పోరాడిన యోధుడుగా ప్రసిద్ధుడు. గోదావరి నదీలో య ప్రాంతాలలో అడవిలో జీవనం సాగిస్తున్న గిరిజనులను దోషించి చేస్తూ, తీవ్ర నిర్వంధాలకు బ్రిటీష్ వారు గురి చేశారు. మన్యం ప్రజలకు అండగా నిలబడి వారిని ఐక్యం చేసి, మా భూమి, మా నేల, మీకెక్కడిది అధికారమని నినదించి స్వాతంత్ర్య పోరాటానికి ప్రజలను సాయములను చేసిన సాహసి అల్లారి. బ్రిటీష్ నిరంకుశత్వానికి ముచ్చెముటలు పట్టించిన ఉద్యమకారుడు అల్లారి. ప్రజలు ఐక్యంగా చైతన్యయుతంగా ఉద్యమిస్తే ఎంతటి పాలకులైనా వణికపోక తప్పదని రుజువు చేయించిన ఘనుడు. బ్రిటీష్ వారి మందబలం ఆధునిక ఆయుధాలతో ఓటమి చెందవచ్చు గాక, అల్లారి ప్రాణాలొడ్డి రగిల్చిన స్వాతంత్ర్య జ్యాల అనేక ప్రాంతాల ఉద్యమాలకు స్వార్థిని నింపింది. ఇప్పటికే చైతన్యయుతమైన స్వరణకు ఆయన జీవితం నిలుస్తానే వుంది.

అదే విధంగా దొడ్డి కొమరయ్య ప్రాణాలు, మహాత్మర తెలంగాణ రైతాంగ సాయమ పోరాటానికి శక్తిని నింపింది. సమర్పోజ్యల గీతాలాపన చేసింది. తెలంగాణ ప్రాంతంలో నైజాము నిరంకుశ పరిపాలనలో భూస్వాములు, జమీందారుల ఆగడాలకు అణచివేతలకు, దోషించి వ్యతిరేకంగా ‘సంగం’ ఆధ్వర్యంలో చేస్తున్న పోరాటంలో నీ బాంచన కాలోక్క అన్న సామాన్యులు నీ గోరీ కడతం కొడుకో అని ఎదురు తిరిగి ఉద్యమించారు. ఎదురు తిరగటాన్ని సహించలేని జమీందారులు ప్రజలపై పైశాచిక దాడులకు పాల్పడ్డారు. వారి కాల్చుల కారణంగానే ఉద్యమంలో మొట్టమొదట తన ప్రాణాలను కోల్పోయిన వాడు దొడ్డి కొమరయ్య. ఆయన అమరత్వం ఎంతో మందిని ఐక్యం చేసి చైతన్యాన్ని పురికొల్పింది.

తెలంగాణ నేల వీరగడ్డగా పేరు పొందటానికి ఇలాంటి యోధుల వీరోచిత పోరాటం, ప్రాణ త్యాగం కారణాలు. ఆ రకమైన ధిక్కార స్వరాన్ని వినిపించే వారసత్వం నేటికి కొనసాగుతూనే వుంది. ఇప్పుడూ దోషించి అణచివేతా వుంది. కొన్ని రూపాలు మారవచ్చుగాక, నిర్వంధాలూ వున్నాయి. నేడు గిరిజనుల జీవన సంస్కరితిలో భాగమైన పోడు వ్యవసాయాన్ని అడ్డుకుంటూ అడవి బిడ్డలపై నిర్వంధం సాగుతోంది. రైతుల పొట్టకొట్టే మూడు నల్ల చట్టాలతో అధికారం విరుచుకు పడుతున్న ఈ సందర్భంలో అల్లారి సీతారామరాజు, దొడ్డి కొమరయ్యల జ్ఞాపకాలు మనలో పోరాట చైతన్యాన్ని నింపుతాయి. సంఘటిత సమరానికి పురికొల్పుతాయి.

ఎక్కడ వున్న ఏమైనా... నేరడి

పల్లవి : ఎక్కడ వున్న ఏమైనా
మనమెవరికి హరై వేరైనా
నీ అప్పే నే ను ఎగ్గొడుతున్నా
.. నిను వీడి అందుకే వెళుతున్నా
నీ అప్పేనే ఎగ్గొడుతున్నా ...

చరణం 1 : ఇచ్చావని తిరిగిరావు అన్ని
అడగక పోయినా ఆగవు కొన్ని
వచ్చేవన్నీ నీ వని
అనుకోవడమే నీ పని

నీ అప్పే నే ఎగ్గొడుతున్నా
.. నిను వీడి అందుకే వెళుతున్నా

చరణం 2 : ప్రామిసరీ నోటే రాసేసినాను
బ్యాంకులే ఉన్నాయని కోతలు కోసాను
వడ్డిలే గుడ్డిగా పెంచాను
వడ్డిలే గుడ్డిగా పెంచాను
సువ్వు అడుగుతావని జారుకున్నాను.

నీ అప్పే నేను ఎగ్గొడుతున్నా
.. నిను వీడి అందుకే వెళుతున్నా

అప్పులు చేసిన నా మనసునకు
మరచుట మాత్రము తెలియనిదా
అప్పిచ్చినదే నిజమైతే...
మాఫీ యే రుజువు కదా

నీ అప్పే నే ఎగ్గొడుతున్నా
.. నిను వీడి అందుకే వెళుతున్నా

చరణం 3 : నీ డబ్బులు బాగా పెరగనీ
... నా అప్పే నీలో వాడనీ
కలకాలం చల్లగ వుండాలనీ.
దీవిస్తున్నా నా బ్రైండుని
.. దీవిస్తున్నా నా బ్రైండుని

ఎక్కడ వున్న ఏమైనా మనమెవరికి హరై
వేరైనా
నీ అప్పే నే ఎగ్గొడుతున్నా
.. నిను వీడి అందుకే వెళుతున్నా

- వీరేశ్వర రావు మూల
veeru16@gmail.com

ఆకలి మాయాదండం...

నాగరికత...
నవపుంతలు తొక్కుతున్నా
వివేకం...
దశదిశలా విస్తరించినా
కొందరిని...
వీడని నీడే ఆకలి.

పూటపూటకూ పలకరిస్తూ
పేగుల్చిమెలిపెడుతూ
పేదవారి ముంగిట్లో రంగవలై
డొక్కలకు
ఆకలిమంట వర్షాలద్దుతూ
ఆర్తనాదాల నిలయమై
కాలంతో పోటీపడుతూ
సాగుతుంది రావణ కాష్టంలా

ఊపిరితో
ఊపిరిపోసుకొనే మంటది
కొనఊపిరిదాకా
సాగే ఆరాటమది
కోటివిద్యలకు మాగదర్శై
పడరానిపాట్లెన్నింటినో
ఆత్మియంగా స్థికరిస్తుంది
విష్ణువాలకు నాందిపలికి
పోరాటతీరాలను స్వాగతిస్తుంది
ఊసరవెల్లిలా రంగులు మార్చించి
వృక్షత్వాలను దిగజార్చుతుంది
నిస్పతియత నిరాశలను
బహుమతిగా అప్పగించి
ఆవేదనల రోదలు వద్దంటూ
జోకొడుతుంది

అది ఏదైనా చేయగలదు
దేన్నయినా సృష్టించగలదు
మార్పుకూ శ్రీకారం చుట్టగలదు.

- వేమూరి శ్రీనివాస్, 9912128967

కవర్ స్టాల్

శక్తియండవక్కడ, కరైభూమి కదా!

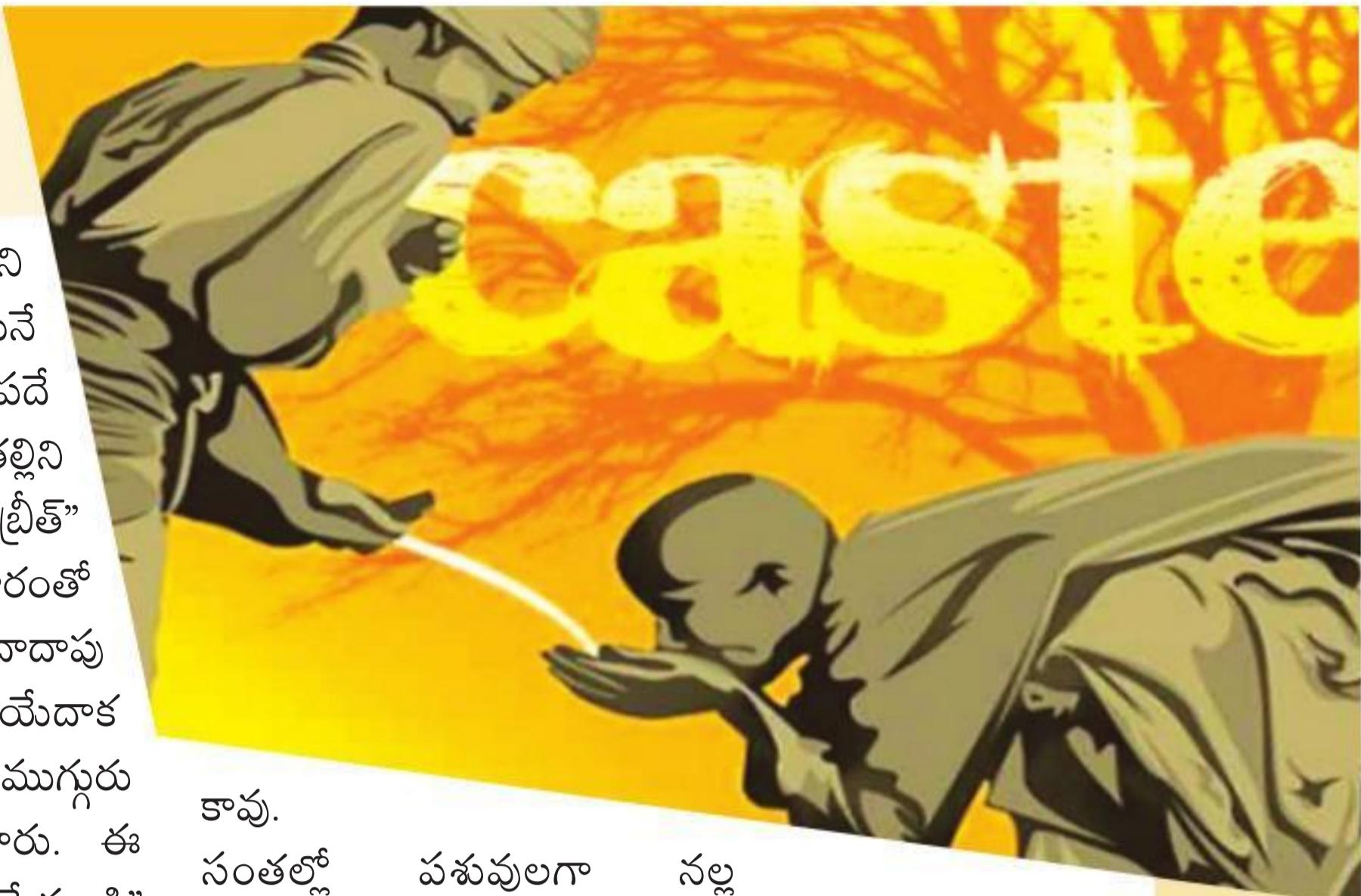
ఇది భారతీయ సమాజం. ఇక్కడ కంచెలు, అంచెలు, కులాంతరాలు తరాలుగా మనుషుల మధ్య వివక్షలు, హీన ఉన్నత భావనలు, శ్రామికులు, అధిపతులుగా విభజిత గీతలు, ఒకల కంటే ఒకరు హీనులు. ఒకల కంటే ఒకరు ఉన్నతులు. మొత్తంగా హీడితులు హీడకులు. దోషిడీని ధర్మబద్ధం చేసిన సనాతన తిరీగమన నీతి రాజ్యం చేస్తూనే వుంది. వ్యవస్థలు ఎన్ని మారినా సారం కొనసాగుతూనే వుంది. హీడన పోలేదు. అణచివేతలూ తొలగలేదు. ఎస్సీలు, ఎస్టీలు, బలహీన వర్గాలంటే ఇప్పటికీ చిన్న చూపే. వాళ్ళకే కాదు, తమకు తామే హీనులమనే భావనలు జీర్ణించుకుపోయి, ఆధిపత్య దోషిడీ వర్గాలకు యథేచ్చ సమ్మతిని ఇస్తున్నాయి. పర్వతసానంగా మరియుమ్మలు మాయమై పోతున్నారు. 'ప్రాణాలకు విలువ కడతారు, నేరస్తులకు ఒడిని వడతారు, న్యాయానికి ఉని చుడతారు'. కళ్ళ ముందు కనపడే దృశ్యాలివి. ఎదురు తిరగకపోతే కొనసాగుతాయి. తిరగబడితే ఆగిపోతాయి.

అమెరికాలోని మిన్సెసోటా రాష్ట్రంలో మిన్నిపోలిస్ ఒక ముఖ్య నగరం. మిన్నిపోలిస్ పట్టణంలో క్వెప్పడ్ అనే స్టోర్లో సిగరెట్లు కొని ఇరవై డాలర్ నోట్ ఇచ్చిన నాలబై ఆరేళ్ళ ఆఫ్సో అమెరికన్ (నల్ల జాతీయుడు) జార్జ్ ప్లాయడ్ప్లై దొంగనోట్ల చలామణి చేస్తున్నాడనే అనుమానంతో షావ్ ఉద్యోగిన

- కాడిగల్ల భాస్కర్
9491118822

పంతోమ్మిది ఏళ్ళ
క్రీస్తువర్ మార్కిన్ మిన్ని
పోలీస్ పోలీసులకు ఫోన్ ద్వారా
సమాచారం ఇచ్చాడు. ఒక
నల్లజాతీయుడు ఇరవై డాలర్ల కలిగి
వుండటమూ ఒక నేరమే అన్నట్లు ఉంది కదా! తెల్ల
జాతీయులకు మాత్రం అనుమానం రాకపోదా? వందలాది
సంవత్సరాలుగా జాత్యాహంకారంతో మెదణ్ణను కలుషితం
చేసుకున్న నేల కదా అది. వెంటనే పోలీసులు రాబందుల్లా
పాలిపోయారు. ఎలాంటి విచారణ లేకుండా జార్జ్ ప్లాయడ్
చేతులు వెనిక్కి అదిమిపట్టి సంకెళ్ళ బిగించి ఈడ్సుక్కెళ్ళి
కారులో వేసి అదిమిపట్టి హింసించారు, అది చాలదన్నట్లు మళ్ళీ

బయటకు లాక్షోచ్చి సంకెళ్ళు బిగించిన ప్లాయిడ్ ని జ్ఞానికి అదిమి పట్టి మెడపై జాత్యాహంకారమనే మోకాలితో తొక్కి పడితే “ఐ కాంట్ బ్రీత్” అంటూ పదే పదే ప్రాదేయపడినా, రెండేళ్ళ క్రితం చనిపోయిన తల్లిని తలుస్తూ, “మమ్, మమ్” “ఐ కాంట్ బ్రీత్” “ఐ కాంట్ బ్రీత్” బ్రిదర్ అంటున్న కసి తీరని తెల్ల జాత్యాహంకారంతో మరింత తొక్కి, తన బరువునంతా ప్లాయిడ్ పై మోపి దాదాపు తోమ్మిది నిమిషాలు అదిమిపట్టి ప్రాణం పోయేదాక విడిచిపెట్టుకుండా డిరిక్ చౌవిన్తో పాటు మరో ముగ్గురు తెల్లజాతి పోలీసులు జార్జిఫ్స్టాయిడ్ ని హత్య చేశారు. ఈ దాఫ్కాన్ని చూస్తున్న వాళ్ళు “వదిలేయండి, వదిలేయండి” అంటు పోలీసులను వేడుకున్న కనికరించ కుండా జార్జిని ప్రాణం తీసేదాక వదలలేదు. పైగా చచ్చడో లేదోనని నాడిపట్టి చూశారు. ఈ క్యరమైన హత్యను పక్కనున్న వాళ్లు వీడియోలు తీసి సోఫ్ట్ మీడియాలో పేర్ చేశారు. ఈ పైశాచిత్వాన్ని చూసిన అమెరికాతో పాటు మిగిలిన ప్రపంచ దేశాలూ ఉలిక్కిపడ్డాయి. ఏనాటి నుండో ఆ అక్కత్యాలను మనసులో దాచుకుని మనసులుతున్న అమెరికా అందోళనలతో ఆగ్గ మండింది. అమెరికా పట్టణాలన్ని అందోళనలతో అట్టుడికాయి. కోరలు చాచిన కరోనాను సైతం లెక్కచేయక ప్రజలు

కావు.

సంతల్లో పశువులగా నల్ల
జాతీయులను బానిసులుగా అమ్మిన నాటి నుండి నేటి వరకు జాతీవివక్క కొనసాగుతూనే ఉన్నది. మార్టిన్ లూథర్కింగ్, మాల్కం ఎక్క లాంటి నల్లజాతి నాయకుల నేతృత్వంలో అనేక పోరాటాలు జరిగినందువల్ల వాటి తీవ్రత, రూపాలు మారినా నేటికినీ దుశ్శర్యలు కొనసాగుతూ ప్రజల హృదయాలను మెలితిపుతునే వున్నాయి. ఈ గూడుకట్టుకున్న ఆవేదనే నేటికే ఆగ్రహ జ్యాలలుగా ఎగిసి పడుతున్నాయి. అందులో జార్జిఫ్స్టాయిడ్ హత్యకు వ్యతిరేకంగా జరిగిన పోరాటం. అమెరికాలో తెల్లవారిపై పోలీసులు జరిపే దాడులు, దొర్జన్యాల కన్నా నల్లజాతివారిపై జరిగే ఆక్రమ్యాలు మూడు రెట్లు ఎక్కువ.

“బ్లాక్ లైవ్ మ్యాటర్” అనే ఉద్యమం నల్లజాతీయులపై కొనసాగుతున్న ఆక్రమ్యాలకు నిరసనగా జరుపుతున్న పోరాటానికి అమెరికన్ అభ్యుదయ పోరులంతా అండగా నిలిచారు. నల్లజాతివారిపై జరుగుతున్న ఆక్రమ్యాలపై గతంలో వేసిన స్మార్కమన్, మక్సెప్రెన్ లాంటి అనేక కమీషన్ నివేదికలు కొండరు దుర్మార్గాలైన అధికారుల వల్ల జరుగుతున్న దుష్టుత్యాలుగా పేర్కొన్నాయి. ఇది అమెరికా సమాజంలోని జాత్యాంహకార పోకడల ఫలితమేనని విదితమౌతున్న విషయమే. జార్జిఫ్స్టాయిడ్ హత్యకు కారకులుగా పేర్కొన్నాటూ డెరిక్ జౌవిన్తో పాటు సహకరించిన మిగతా అధికారులపై హత్యాలోపణలు చేసింది. మినిసొట్టొ ప్రభుత్వం వర్సెన్ డిరిక్ చౌవిన్ పై ట్రియల్ 2021 మార్చి 8న ప్రారంభించి 2021 ఏప్రిల్

20 నాటికి చౌవిని దోషిగా ప్రకటించింది. అంటే దాదాపు నెలన్నర కాలంలో ట్రియల్ పూర్తయ్యాంది. పన్నెండు మందితో కూడిన జ్యారీ 2021 జూన్ 25న డెరిక్ చౌవిన్కి శిక్షణు ఖరారు చేసింది. జార్జి ఫ్లాయిడ్ హత్యకు సెకండ్ డిగ్రీ, థర్డ్ డిగ్రీలు ఉపయోగించి హత్య చేసిన నేరాలకు గానూ కీలకపాత్రదారి అయిన డెరిక్ చౌవిన్కి 22 సంవత్సరాల పదు నెలల జైలుశిక్ష ఖరారు చేసింది. అంటే హత్య జరిగిన సంవత్సరం నాటికి విచారణ జరిపి శిక్ష ఖరారు చేసిందన్న మాట.

మన దేశంలో రాష్ట్రంలో దశితులపై నిమ్మపర్మాలపై దాడులు, హత్యలు. హత్యాచారాలనేవి చాలా మాములు

అందోళనలో భాగస్వామ్యం కావటానికి వెనకడుగెయ్యలేదు. అందోళనలు హింసాత్మక రూపం తీసుకున్నాయి. అనేక చోట్ల విధ్వంసం జరిగింది. అందోళన కారులను శాంతింప చెయ్యటానికి బదులు అగ్గికి ఆజ్యాంపోనే విధంగా దేశాధ్యక్షుడైన ప్రింపు మాట్లాడటంతో ఉద్యమం మరింత ఉద్యతమైంది. మిలటరీ రంగంలోకి దించుతానని తన ఉన్నాడాన్ని బయటపెట్టుకున్నాడు. ప్రజలు భయపడకుండా మరింత ఉద్యతంగా పోరాడారు. సొంత ప్రజల పోరాటానికి జడిసి అమెరికా అధ్యక్షుడు ప్రింపు బంకర్లో తలదాచుకోవలసివచ్చింది.

అమెరికాలో నల్లజాతీయులపై ఈ దాఫ్కాలు ఈనాటివి

విషయాలుగా

మారిపోయాయి. దాడులుకు గురైనవారు పోలీసుకు ఫిర్యాదు చేసినా కేను పైల్కాదు, కేను పైల్ అయితే చార్జీషీటలో వీగిపోయే విధంగా మారిపోతాయి. చట్టపరంగా వున్న రక్షణలు కూడా అమలు జరగటమనేది ఉండదు. కోర్టులు కూడా అవకాశం చిక్కినప్పుడల్లా దళితులకు రక్షణగా వున్న చట్టాలను పలచన చేయజూస్తాయి. అక్కడ నల్ల జాతీయులు, ఇక్కడ దళితులు నిరంతరం దాడులు, దాష్టీకాలకు గురవుతూనే వున్నారు. అక్కడి సమాజం స్పందించిన నిశితంగా ఇక్కడ స్పందన వుండదు. ఇక్కడ స్పందన కూడా వివక్క పూరితంగానే ఉంటుంది. ఇక్కడ దళితులపై దాడులు రాజకీయ పార్టీకి ఒక పొలిటికల్ మైలేజీగా మాత్రమే కనబడుతుంది. ఇందులో వామపక్షాలు మాత్రమే భిన్నంగా వ్యవహరిస్తాయి. దళిత సంఘాలు ఉద్యమాలు చేసినా అస్తిత్వ వాదాలపైనున్న శ్రద్ధ, హక్కుల దృక్షఫం నుండి తగినంత ఉండదనే చెప్పాలి. మన దగ్గర నిమ్మ కులాలపై, జరిగే హత్యలు హత్యాచారాల విషయంలో వేనే శిక్షలు పెద్దగా ఉండవనే చెప్పాలి. పోల్చి చూస్తే దాదాపు ఇక్కడ శిక్షలు పడవు. చట్టాలుంటాయి కానీ అవి అమలుకు నోచుకోవు.

కారంచేడులో హంతకులను, సాక్షులను కూడా తుడిచేసిన ఘటనలు చూశాం. చుండూరు మారణకాండలోనైతే హత్యలు జరిగాయి కానీ హంతకులే లేరని కోర్టులే తీర్పులు చెప్పాయి. తెలంగాణ ఏర్పడ్డాక మంధని మధుకర్ లాంటి అనేక హత్యలు కప్పివేయబడ్డాయి. మొస్తొముధ్య జరిగిన మరియమ్మ లాక్ష్మిదెత్ ఒక సజీవ సాక్షంగా పరిశీలిస్తే ఇష్టే తెలిసిపోతుంది. ఇక్కడ శిక్షలు పడవని.

జార్జిప్లాయిడ్ విషయంలాగానే మరియమ్మది ఆర్థిక పరమైన కేసే. భువనగిరి జిల్లాలో జరిగిన దొంగతనంపై అదుపులోకి తీసుకోబడ్డ మరియమ్మను ఖమ్మంలో పోలీసు పరిధిలో కృంగా శిక్షించారు. ఇక్కడి నుండి ఆర్థరాత్రి మహిళా పోలీసులు లేకుండా అదుపులోకి తీసుకుని భువనగిరికి తెచ్చి కృంగా హింసించి చంపారు. పైగా పోలీసులకు ఇష్టమైన

రీతిలో రిపోర్టులు రాసుకున్నారు. మన దగ్గర చట్టం, న్యాయం అనేవి స్వయంత్రంగా వని చేయటం అనేది కనిపించవు. ఎందుకంటే మనం లాక్ష్మి డెత్లలో, ఎన్కొంటర్లలో సిద్ధ హస్తులం కదా!

ఇక్కడ చట్టం, న్యాయ వ్యవస్థలు ఏం వని చేయవుగా! వాటిని నడిపే సుప్రిం ధర్మం అనేది ఒకటుందిగా ..అదేనండి మనుధర్మం. మరియమ్మ విషయంలో జూన్ ఏడో

తేదినా దొంగతనం జరుగుతుంది, కానీ 15వ తారిథు వరకు పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేయరు. ఒకవేళ ఫిర్యాదు చేసినా అరెస్టు చేసి కోర్టుకు పంపాలి కానీ అలా కూడా చేయరు. ఎందుకంటే పోలీసులకు న్యాయవ్యవస్థ, పోలీసు వ్యవస్థ రెండు అధికారాలు ఉన్నాయి అనే దీమాలో ఉంటారు కదా!. పోలీసుల కష్టదీలో ఎవరైనా మరణిస్తే జుడీషియల్ మెజిస్ట్రేట్‌తో విచారణ జరపాలి కానీ మరియమ్మ విషయంలో ఆర్డ్ర్వోతో రిపోర్టు రాయించారు. ఆయన గారి కున్న లా అండ్ ఆర్డర్ విషయాల్లో

మన్న
జ్యూడి ఐ యాల్
అధికారాలను ఇలా
ఉపయోగించుకున్నారన్న మాట. ఫ్లాయిడ్
విషయంలో “చేతనైతే మంచి చెయ్యి చేతకాక పోతే నోరుమూసుకో” అని ఒక పోలీసు అధికారి దేశాధ్యక్షుడినే అనేంత ప్రాఫేషనలిజం ఉండగా మన దగ్గర కలెక్టర్ రాజకీయ నాయకుల కాళ్ళ మొక్కే సంస్కృతి వర్ధిల్లుతుంది. ఆర్థ్రోలు మాత్రం వాస్తవికమైన రిపోర్టులు రాస్తారని మనం నమ్మితీరాలి మరి! కారకుడైన పోలీసులను సస్పెండ్ చేస్తారు కానీ వారిపై నేరారోపణలు చేసి శిథించరు. ఇక్కడ ప్రతి దళిత శవానికి ఒక రేటు ఉంటుంది. అది కూడా ఎన్నికల విషయాలతో

పెనవేసుకుని

వుంటుంది. అందులో భాగంగానే మన ముఖ్యమంత్రి ప్రత్యేక చౌరవతీసుకని 15 లక్షల పరిహారంతో పాటు ఒక

ఉద్యోగాన్ని ప్రకటించారు. తెలంగాణలో అనేక దాడులు, హత్యలు దళితులపై జరిగాయి. ఒక్క హంతుకుడినై శిక్షించేందుకు ప్రభుత్వం చోరవ చూపిందా అంటే 'లేదు' అని ఉక్కున సంశయించకుండా సమాధానం చెప్పవచ్చు. హైకోర్సు, పారహక్కుల కమీషన్ విచారణకు అదేశించింది కానీ అని జరిగేదెప్పుడో... శిక్షలు పడేదెప్పుడో... మరి పరిష్కారం ఏమిటి సమాజం వివక్షత లేని స్పందన అలవర్షకోవాలి. అంటే సుట్రీం ధర్మం నాశనం కావాలి. దానని వ్యతిరేకించే శక్తులన్ని ఫక్యంగా నిలబడాలి. హక్కుల స్పృహ పెరగాలి. ఆధిపత్య భావజాలన్ని అధిమిపట్టాలి.

ఈ కాలం ఇవి మేలు...

వాతావరణం మారిపోయింది. అప్పుడప్పుడు వర్షాలు పడుతునే వున్నాయి. వాతావరణంలోని తేమకు ఆరోగ్యంపై కొన్ని ప్రతికూల ప్రభావాలు పడుతుంటాయి. ఘలితంగా పిల్లల నుండి పెద్దల వరకు రోగినిరోధక శక్తి తగ్గి దగ్గు, జలుబు, గొంతు నోప్పి, జ్వరం వంటి సీజనల్ వ్యాధులు సంక్రమిస్తుంటాయి. వీటితోపాటు కోవిడ్ ప్రభావమూ ఉండనే ఉంది. ఈ పరిస్థితులకు అనుగుణంగా రోగ నిరోధక శక్తి పెంచుకోవడం తప్పనిసరి. అందుకే రోజువారీ ఆహారంతో పాటు మరికొన్నింటిని కూడా తీసుకుంటుంటే ప్రస్తుత పరిస్థితిని అధిగమించవచ్చు. అవేంటో తెలుసుకుండామా...!

నారింజ : ఎక్కువ ఆముత్వం కలిగిన నారింజ రోగ నిరోధక శక్తిని పెంచడంలో సహాయం చేస్తుంది. కొల్లాజెన్ ఉత్పత్తిని పెంచుతుంది. కణాలను దెబ్బుతినండ్రా కాపాడుతుంది. చర్చానికి మేలు చేస్తుంది. ఐరాన్ లోపం.. రక్తహీనతతో బాధపడే వారికి ఇది మంచి ఆహారం అని చెప్పవచ్చు.

పుట్టగొడుగులు : పైబర్, ప్రోటీన్స్, యాంటీ ఆక్సిడెంట్స్ అధికంగా ఉండే పుట్టగొడుగుల్లో తక్కువ కేల రీలు ఉంటాయి. ఇవి రోగ నిరోధక శక్తిని పెంచడమే

కాకుండా క్యాన్సర్, గుండె జబ్బును తగ్గిస్తుంది. బరువు తగ్గేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నవారు రోజువారీ డైట్లో చేర్చుకోవడం మంచిది.

బీటరూట్ : బీటరూట్ను హిమోగ్లోబిన్ పెంచేందుకు ఎక్కువగా ఉపయోగిస్తారు. కానీ ఇందులో పొటుపియంతో పాటు ఇతర ఖనిజాల వంటి

పోషకాలుంటాయి. రక్తపోటును తగ్గిస్తుంది. క్యాన్సర్ను నియంత్రించడంలోనూ సహాయ పడుతుంది. రోజువారీ ఉపయోగించడం వల్ల రోగ నిరోధక శక్తి పెరుగుతుంది.

బచ్చలి కూర : ఇందులో విటమిన్ సి, ఇ తో పాటు అనేక రకాల పోషకాలు నిండి ఉండటం వల్ల రోగ నిరోధక శక్తి పెరుగుతుంది. తద్వారా సీజనల్ వ్యాధులను ఎదుర్కొనవచ్చు.

పెరుగు : పెరుగు రోగ నిరోధక శక్తి పెంచడంలో సహాయ పడుతుంది. ఇందులో ప్రోబయోటిక్స్ జలుబు తీవ్రతను తగ్గిస్తుంది. ప్రోటీన్లు పుష్పలంగా ఉండే పెరుగు జీర్జ సమస్యలను తగ్గిస్తుంది.

బ్రోకాలీ : విటమిన్ సి పుష్పలంగా ఉండే బ్రోకాలీ రోగ నిరోధక శక్తిని పెంచడంలో సహాయపడుతుంది. సల్ఫోరాఫేన్ అనే యాంటీ ఆక్సిడెంట్ అధికంగా ఉంటుంది. ఐరాన్ లోపాన్ని కూడా తగ్గిస్తుంది. దీనిని రోజువారీ డైట్లో తీసుకోవడం వలన రోగ నిరోధక శక్తి పెరుగుతుంది.

పుష్పకాయ : వేసవిలో తినే వాటిలో పుష్పకాయ ఒకటి. దీనిని ఎక్కువగా తీసుకోవడం వలన శరీరాన్ని హైడ్రేషన్లో ఉంచుతుంది. ఇందులో ఉండే గూలటాతియోన్ అనే యాంటీ ఆక్సిడెంట్ రోగ నిరోధక శక్తిని పెంచడమే కాకుండా.. సీజనల్ వ్యాధుల నుంచి రక్కిస్తుంది.

ప్రతీక వ్యాసం

కుమ్మరవృత్తి ఆధునికీకరణతో నుస్త్రిరాభివృద్ధి

గ్రామం సాంప్రదాయ వృత్తులలో కుమ్మర వృత్తి అతి ప్రాచీనమైనది పర్యావరణ రక్షణలో, ఆర్థికాభివృద్ధిలో కీలక భూమిక పోషిస్తుంది. మట్టి కుండల పరిశ్రమ సంప్రదాయం భారతదేశంలో మన నాగరికత వలె ప్రాచీనమైనది. కుండల తయారీ 5000 సంవత్సరాల క్రితం నియోలిథిక్ యుగం నుండి మొదలయింది. మానవ నాగరికతకు కుమ్మర వృత్తి తొలిమెట్టు కుండ ఆయువు పట్టు. సంస్కృతి సాంప్రదాయాలకు కుమ్మర వృత్తి చారిత్రిక ప్రతిజింబంగా వెలుగొందింది. సింధు లోయలో తప్పకాల నుండి చేసిన ఆవిష్కరణల ఆధారంగా ఈ ఆధునిక కాలపు మట్టి వస్తువులు భారతదేశపు పూర్వీకుల నుండి ఉధ్వవించాయని స్ఫుర్తము వుతోంది.

పురాతన
కాలం లో

- ప్రవీణ్ కుమార్ జిల్గామా, 9704841734

పేద ప్రజలు, కొంతమంది ధనవంతులు మట్టివస్తువులు నియ్య జీవితంలో ఉపయోగించే వారు. మట్టి కుండలు ధాన్యాలు నిల్వ, నీరు నిల్వ చేయుటకు, ఆహారం వండుటకు, నీటి పారుదలకు మట్టి పైపులను మొదలైన వాటిని ఉపయోగించే వారు (గోల్కొండ కోటలో మంచినీటి సరఫరా మట్టి పైపుల ద్వారా జరిగిన ఆధారాలు వున్నాయి). భారతదేశంలో కుండల పరిశ్రమ ఒక ప్రధాన కుటీర పరిశ్రమగా వెలుగొందింది. ఆర్థిక వ్యవస్థ స్వయం సమృద్ధిలో కీలక పాత్ర పోషించింది, ఆదాయ స్ఫుర్తి ఉపాధి కల్పన ఆర్థిక ప్రగతి పురోగతిలో బహుముఖ పాత్ర పోషింది. పర్యావరణ అనుకూలమైన మట్టి పాత్రలు ప్రజారోగ్యం సంరక్షించడంలో ఉపయోగపడతాయి.

కుండల ఆకారాలు, అలంకరణలు, స్థానిక సంప్రదాయాలు అందుబాటులో ఉన్న బంకమట్టి రకాలతో ప్రభావితం అవుతాయి. ఇలా కొన్ని కుమ్మరి సమూహాలు ప్రత్యేకమైన కుండల రకాన్ని అభివృద్ధి చేశాయి. విభిన్న సంస్కృతులలో కుండల శైలి మారిపోయింది. వివిధ ప్రాంతంలోని కుండలకు విభిన్న శైలులు ఉన్నాయి. మట్టి పాత్ర ఒక సంస్కృతి అభివృద్ధి చెందిన సామాజిక, ఆర్థిక, పర్యావరణ పరిస్థితులను ప్రతిబింబిస్తుంది. ఇవే పురాతన కాలం నాటి పద్ధతులను అర్థం చేసుకునేందుకు పురావస్తు శాస్త్రవేత్తలు, చరిత్రకారులకు సహాయపడుతున్నాయి.

మన దేశంలోని ప్రతి రాష్ట్రంలోని ప్రతి గ్రామంలో ఒక స్థానిక కుమ్మరి ఉంటాడు. కుమ్మరి అద్భుతమైన

గృహోపకరణాలు, స్నానిక ప్రజలకు ఉపయోగపడే ఇతర వస్తువులు తయారు చేస్తారు. మన దేశంలో మట్టి దీపాలు, కుండలు వినియోగించకుండా ఏ పండుగ లేదా ఆచారం లేదు. మట్టి వస్తువు ఉపయోగించకుండా చాలా వరకు శుభకార్యాలు పరిపూర్ణం కావు. మనిషి పుట్టినప్పుడు ఉపయోగించే మావికుండ నుండి పెళ్ళిలో ఇరువేణి కుండలు అంత్యక్రియలకు ఉపయోగించే కుండ ఇలా మట్టి వస్తువులు మన జీవితంలో భాగమైపోయినాయి. కుండల తయారీ భారతీయ గ్రామంలో అన్ని వర్గాల ఆర్థిక, సామాజిక, రాజకీయ సంబంధాల కలయికను చూపిస్తుంది. మట్టి వస్తువులు గొప్ప సాంప్రదాయాలు ఉత్తర, దక్షిణ రాష్ట్రాలలో కనిపిస్తాయి.

నగరీకరణలో అంతమవుతూ...

పట్టణీకరణ ప్రభావంతో లోహ, ప్లాస్టిక్ వస్తువుల పైన మక్కువ కారణంగా కుమ్మరి వృత్తి వేగంగా మందగించింది. మట్టి వస్తువులకు వైవిధ్యం లేకపోవుట వలన మార్కెట్ డిమాండ్ గణనీయంగా క్లీషించింది. సాంకేతికత కొరత, తక్కువ స్థాయి ఉత్పత్తిని కలిగి ఉన్న కుమ్మరి వృత్తి యంత్రంతో తయారు చేసిన ఉత్పత్తుల నుండి వారు గట్టి పోటీని ఎదుర్కొంటున్నారు. ఆధునిక ఉత్పత్తుల అమ్మకాలకు పోరూమలు, అపుట్లెట్లు, మార్కెట్లు సంవత్సరమంతా ఆర్థిక లాభాలు గడిస్తున్నాయి. అవి వారి వ్యవస్థాపకతను స్థాపించడానికి సహాయ పడతాయి.

కానీ కుమ్మరి వృత్తిదారులు ప్రకటనలు, అమ్మకాలు, ప్రమోషన్, మార్కెటీంగ్ పరిశోధనల కోసం ఎక్కువ ఖర్చు చేయలేరు. కుమ్మర వృత్తి పారిశ్రామికికరణ పట్టణీకరణ ప్రపంచికరణ ప్రభావంతో అంతరించిపోయే దశకు ఈ వృత్తి

చేరుకున్నది.

అందువల్ల మట్టి కుండలు తయారు చేయుటకు ఆధునిక పద్ధతిలో వినియోగదారుల అవసరాలకు అనుగుణంగా మట్టి వస్తువుల ఆవిష్కరణ అవసరం.

కుమ్మరి వృత్తి ఆధునికరణకు అవకాశాలు తక్కువగా వున్నాయి ఎందుకంటే కుమ్మరి వృత్తి పనిచేసే వారికి సరైన శిక్షణ, అధిక ఉత్పత్తి వ్యయం, సరైన సాధనాలు, సాంత మార్కెటీంగ్ నెట్వర్క్ లేకపోవడం. వారి మట్టి వస్తువులు నాణ్యత కారణంగా ఉత్పత్తిని పారితోషిక ధరలకు అమ్మడం చాలా కష్టం. బేరసారాల బలహీనత, డబ్బుకు తక్కణ అవసరం కారణంగా వారు తమ ఉత్పత్తులను తక్కువ ధరలకు అమ్మివలసి ఉంటుంది. ఆర్థిక అవసరాలు బలహీనత కారణంగా వారు దశారులకు, మధ్యవర్తులకు తక్కువ ధరలకు వికియించుట వలన కుమ్మరి వృత్తిదారులు దోషించి గురవుతున్నారు. వారి ఉత్పత్తులకు గిట్టుబాటు ధర లభించడం లేదు. ఆదాయం, ఉపాధి కోసం యువతరం ఇతర పనులు వైపు వెళుతుంటే, కుమ్మరి వృత్తి వైపుణ్యం, శ్రమ కొరత కారణంగా విస్తరణ, అభివృద్ధికి అవరోధంగా పరిణమించింది.

వీరి కుటుంబంలోని వారందరూ ఎల్లప్పుడూ మట్టి వస్తువుల ఉత్పత్తులను రూపొందించడంలో నిమగ్నమై ఉంటారు. అయినప్పటికే కుండల పరిశ్రమ నుండి వారి కొద్దిపాటి ఆదాయం జీవనోపాధికి సరిపోక, వ్యవసాయ కార్యకలాపాలలో కూడా పాల్గొంటారు. అంతేకాదు ఇతర రంగాలలో కూలీలుగా పని చేసేందుకు వెళ్ళపటి వస్తున్నది. యువతరం అసంఘటిత రంగంలో తక్కువ వేతనాలకు జీవితాలను నెట్టుకొస్తున్నారు. మరికొందరు ఉద్యోగాల కొరకు వలనలు పోతున్నారు. అయినప్పటికే మిగిలిన ఉన్న కొద్ది పాటి వృత్తిదారులు ఈ హస్తకళాకారులు పరిపూర్ణ అంకితభావం, ప్రేమతో వృత్తిని కొనసాగిస్తునే ఉన్నారు.

భారతదేశంలో 260 మిలియన్లకు పైగా ప్రజలు పేదకంలో నివసిస్తున్నారు. పేదరికానికి కారణాలు నిరుద్యోగం, తక్కువ ఆదాయం, అప్పుల పెరుగుదల. గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థ అభివృద్ధి చెందడం అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశానికి ప్రధాన మైనిది. గ్రామం ఆర్థిక వ్యవస్థ ఎక్కువగా చేతి పనులు, కుండల పరిశ్రమపై ఆధారపడి ఉంటుంది. గ్రామీణ ఆర్థికాభివృద్ధిలో ఉపాధి కల్పించే సరళమైన

కథ

తెలుగు కథలు.

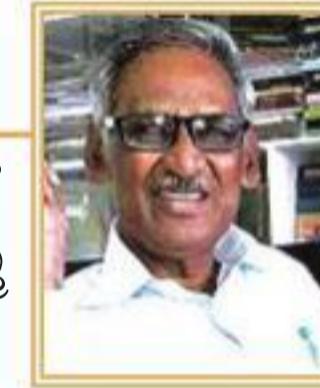
అంతరంగం

నేను ఒకపుడు మహా వైభవంగా వెలిగిపోయి ఇవాళ పూర్తిగా దివాళా తీసిన కళావిహానురాలిని. నా గత వైభవోజ్యల చరిత్ర అంతా యింతా కాదు. అది గుర్తుకొన్నట్టు చాలు నాకు దుఃఖాశ్రువులు జాలువారుతాయి. మనుషులైన మీకే కళు ఖూన్యాయనుకుంటారేమో, మీకూ కళ్ళున్నాయి. ఆ కళ్ళు కనే కలలున్నాయి. నను జీవించి వుండగా ఈ లోకిక ప్రపంచంలోని ఎన్నోన్ని సంఘటనలకు సాక్షిభూతంగా నిలవలదు!

నేను ప్రతిరాత్రి పొద్దుపోయాక హాయిగా వెల్లకిలా ఇంటి ముందర పరచుకొని నిద్రించేవాళ్లి! తెల్లవారకముందే అమ్మ లేచి తలుపు గడియ తీసి వాకిట్లో కొచ్చేది! నా గుండెల మీద దట్టంగా పరచుకుని వున్న దుమ్మును ఆ తల్లి చీపురుతో ఇప్పంగా చిమ్మేది. అమ్మ నడుమొంచి అలా ఊద్దుతుంటే నాకు కితకితలు పెట్టినట్లు వుండేది. అనంతరం ఆవిడ బకెట్లు నీళ్ళలో పేడ కలిపి ఆప్యాయంగా కల్లాపి చల్లుతుంటే నా ఎద రుల్లుమనేది! ఒళ్ళంతా చల్లబడేది! సొంత బిడ్డకి స్నానం చేయిస్తున్నట్లుగా తన పనిలో లీనమయ్యేది. ఇప్పుడు చూడండిక నా చక్కదనం! అద్దంలా ఆపైన లేత ఆకుపచ్చ పేడ రంగుతో నేనోక చిన్నపాటి హరిత స్థలం. అంతేనా! ఆ మీదట అమ్మ తన బిడ్డ చెక్కిలిమీద చుక్క. పెట్టినట్లు నా బుగ్గల మీద వెండి ముగ్గులేయగానే నేను

- నలిమెల భాస్కర్, 9704374081

ముసి ముసి సిగ్గుల కన్నెపిల్లగా
మారిపోయేదాళ్లి! ఇప్పుడిక.. దాదాపు అమ్మ
పని అయిపోయినట్లే!

నేనెప్పుడూ నా ఒళ్ళన్నీ కళ్ళు చేసుకుని
అన్నార్ధలకై ఎదురు చూసేదాళ్లి! అనుకున్నట్టే... పొద్దున్నే
బిక్కులు “అమ్మా! అన్నం పెట్టు తల్లి!” అంటూ దీనంగా
అరిచేవాళ్లు. ఎన్ని పనుల్లో తలమునకలై వున్నా అమ్మ పిడికెడు
అన్నం వాళ్ల గిన్నెలో వేయడం ఆలస్యం విచిత్రంగా నా కడుపు
నిండిపోయేది! ఎప్పుడైనా “మళ్ళీ రా పో వెధవా” అని కసిరితే
గుడ్ల నీళ్లు గుడ్లలోనే కుక్కుకునేదాళ్లి! ఒక్కోసార్టైతే రాత్రి
ముణ్ణాలుగు గంటలపుడు గంట వాయిస్తూ బాల సంతు
లాయన వచ్చేవాడు. నాకు నిద్రాభంగం! ఇంట్లోనూ నిద్రాదేవి
మాయం! ముఖ్యంగా ఇల్లాలికి. చాలాసేపు ఘంటాపథంగా
చిచ్చానికి వచ్చేవాడాయన. నిద్ర కళ్ళతో లేచిన అమ్మ చేటనిండా
దాన్యం పోసుకుని అతని జోలెలో పోసెది! నా సంతోషాతిరేకం
చెపునలవి కానిది!! ఐతే బిచ్చుం వేశాక్కుడా ఈ మనిషి కదలడే!
మరలా ఓ పదినిముఖాల పాటు ఆ యింటి వంశావళి దాదాపు
చదివి “చల్లగా బతకండి” తల్లి అంటూ నిప్పుమించేవాడు. ఏరు
దాటగానే తెప్ప తగలేసే లోకంలో బిచ్చుం వేసిం తర్వాత కూడా
నిలబడి అట్లా కుటుంబ చరిత్ర చదవడం ఆశ్చర్యం! కృతజ్ఞతకు
మారు పేరు బాలసంతులవాళ్లే మరి! మరికొన్ని సార్లు
గంగిరెద్దులొళ్లు వచ్చి నా ముంగిట నిలిచి ఎద్దుతో నిన్యాసాలు
చూపిస్తుంటే గుడ్లప్పగించి అప్పశించి చూసే దాన్ని!

వేసవికాలంలో నా మీద బాగా ఎండ పడిన తరుణంలో నా
బతుకు పండేది! మట్టిలో మట్టిలా కలిసిపోయి ఆరుగాలం
కష్టపడి ఇంటికి తీసుకొచ్చిన ధాన్యాన్ని రైతు భార్య నా ఒళ్లో

ఆరబోసేది!

అలా ఆ గింజల్ని నా ఎడల మీద పరుస్తుంటే నా మురిపెమే వేరు. నా అందచందాలే వేరు! వరి ధాన్యం ఎండ బోసినపుడు అది చూపరులకు బంగరు బుక్కుపుడకల్లా మెరిసేది నా గుండెలపైనే! జొన్నలు ఆరబోస్తే ముత్యాల తీరు! పచ్చి పెనర్లు ఎండబోస్తే పచ్చల సౌరు!! ఒలిచిన మక్క గింజలైతే బంగారు దంతాల రీతి... అప్పుడప్పుడూ ఇల్లాలోచ్చి వంగి చేతి వేళ్ళతో ధాన్యాన్ని బాగా ఆరడానికి వీలుగా కిందామీదా చేస్తూ నెరపినా మురిపెమే! నిలబడి కాళ్ళతోనే కదిపినా సంబరమే! అవి ఆరబోసిన ఎండుగులు కావు- నా బతుకులో పండిన పండుగలు.

బడికి వెళ్ళివచ్చిన పిల్లలు నా సముఖంలో ఆడుకుంటే క్షణాల్లో నేను పసిపిల్లన అయ్యేదాన్ని! వాళ్ళ మూర్తిభవించిన అమాయకత్వం అమాంతం నాలో ప్రసరించి నిలువెల్లా పులకించిపోయేదాన్ని! కొంతసేపు వాళ్ళు గోలీలాడేవాళ్ళు. కన్నార్వకుండా ఆ గోళీల్లోని లోపలి డిజైన్లు చూసి అబ్బురమే అబ్బురం! గురి తప్పకుండా వేళ్ళతో ఒక గోళీని పట్టుకుని మరో దాన్ని కొడుతుంటే, ఈ లోకంలోని చెడునంతా ఎవడో ఓ కుర్రాడు ‘మంచి’తో తన్నాలని అనుకునేదాన్ని! పిల్లల్ని చూసి నేను మరీ వెల్రిబాగుల దాన్ని అయిపోతున్నానా ఏం? వెల్రిబాగులు కాదేమో ఆ సమాసం వెల్రి పాగలూ ఏం అని బుల్ర గోక్కునేదాన్ని! పాగల్ అంటే పిచ్చే కదా మరి! ఇంకా పిల్లలు రింగాలు అడేవాళ్ళు. బాల్ బాడ్చింటన్, షటీల్ మొదలైన క్రీడలకు నేనే పూర్వారంగం. ఆట మైదానం కచ్చితంగా కొలతలతోనూ, నెట్తోనూ వుంటుంది గానీ... దానికి ముందు బ్యాల్కు బంతి తాకుతుండా లేదా అన్నదీ, ఎట్లా తాకాలో అన్నదీ అంతా నా సమక్కంలో జరిగన కసరత్తే! పిల్లలంటే గుర్తొచ్చింది... ఆడపిల్లలూ ఆడేవాళ్ళు. ఇద్దరాడపిల్లలు చేరి తమ చేతుల్ని సాచి, ఆ వెనుక వాటిని ఇంటూ గుర్తులా మార్చి పరస్పరం ఒకరి చేతివేళ్ళను మరొకరు లాక్ చేసుకుని ‘దాల్ దడి దశన్న పొడి’ అని ఎగిరెగిరి గుంతులేస్తూ చుట్టూ తిరుగుతూ వుంటే నాది తల్లి మనస్సే అయ్యేది సుమా! అష్టచెమ్ము, తొక్కుడు బిళ్ళలు ఆడుతుంటే నేనే పిల్లదాన్ని అయ్యేది.

పిండారబోసినట్లు, పాలు పారబోసినట్లున్న నిండు

కొన్ని పర్యాయాలు నేను ఓ చినపాటి రంగస్థలాన్ని!
చుట్టుపక్కల చిన్న పిల్లలందరూ చేలి ద్రామాలు వేస్తారు-
చాలా సార్లు ఈ ఆరు బయలు హరికథలకు నేను
కార్య క్షేత్రాన్ని. అటా, మాటా, పాటా
పున్నమి వెన్నెల రాత్రి నా జన్మకు సాఫల్యం లభించేది! ఏం కోలాహలం... ఎంత సందడి...
ఎన్ని ఆటలు... ఎన్నెన్ని పాటలు... బోలెడు కబుర్లు.. బొచ్చెడు ముచ్చట్లు...

పొద్దంతా నడుం టింగ్ మనేలా పని చేసిన ఇల్లాంట్రు ఒక్కచోట చేరి కోలలు వేస్తుంటే, వేస్తూ లయబద్దంగా తిర్గుతుంటే, తిరుగుతూ పాటలు పాడుతుంటే... అది ఆటనా, పాటనా, నాట్యమా, సామూహిక లాస్యమా తెలియక సంబ్రమశ్వర్యాల్లో మునిగిపోవటం నా వంతు. అర్థరాత్రి దాటేదాక మగ పిల్లల చెడుగుడు.

సంక్రాంతి ఎప్పుడొస్తుందా అని ఎదరుచూపులు. అమ్మ దీక్కగా నన్ను ఆపాద మస్తకం ముగ్గులతో అలంక రిస్తుంది. ఆ రోజు నేను ఏడు వారాల నగలు దిగేసుకున్న అపురూపమైన ముత్తెదువును. బాటసారులు సైతం ఆగి కానేపు నా అందచందాలు అస్యాదించి పోవాల్సిందే! అన్నట్లు విశాలమైన నాకు ఓ పక్కన గేదె కోసం పర్వరచిన పాక, దూడ కూడా వుండేది! రాత్రంతా ఈ రెండూ నాకు మంచి నేస్తాలు. కట్టుకొయ్యకు బంధించబడిన గేదె తన ముందర వేసి గడ్డి అయిపోగానే అదో రకంగా అరిచేది- ఇంటి యజమాని లేచి మరలా గడ్డి వేసేదాకా నాకు నిద్రపట్టదు- గేదె ఆకలి నాకు ఆకలిగా అనిపించేది. అదుగో... యజమాని దాని క్షుద్వాధను తీర్చుతున్నాడు. నేను తృప్తిగా నిట్టార్చాను. ఓ పెద్ద మబ్బుల అమ్మ ఇత్తడి సర్వ పట్టుకుని తలుపు గడియ తీస్తుంది. ఆ పాతలోని నీళ్ళ గేదె పాడుగుమీదా, చన్నుల మీద చల్లి పుట్టం చేస్తుంది. దూడను విడుస్తుంది. అది ఎగబడుతుంది. కొన్ని పాలు తాగతానే అమ్మ దాన్ని కట్టిపడేస్తుంది. చేపిన చన్నులను పట్టుకుని ఆ తల్లి చేతుల్ని లయాత్మకంగా కిందికి మీదకీ గుంజతూ పాలు పితుకుతున్నపుడు వచ్చే జుయ్ జుయ్ కీర్ధారలు రవశి నా బతుక్కి గొప్ప సంగీత కచేరి!

కొన్ని పర్యాయాలు నేను ఓ చినపాటి రంగస్థలాన్ని! చుట్టుపక్కల చిన్న పిల్లలందరూ చేరి ద్రామాలు వేస్తారు- చాలా సార్లు ఈ ఆరు బయలు హరికథలకు నేను కార్య క్షేత్రాన్ని. అటా, మాటా, పాటా పిట్టుకథలు హాస్యమూ, అద్భుత నాట్యమూ... అన్నీ కలగలసిన ఆ కథలకు నా చెవులూ మనస్సుట్టిగా ఒగ్గేవి!

బతుకుమ్మ పర్వదినం.. నా పాలిట నిజమైన పండుగ రోజు. సాయం సందెవేళ తాంబాళ్లో చక్కగా పేర్చి తెచ్చిన పెద్ద బతుకుమ్మలతో నేను కళకళలడేదాన్ని! వయస్సుతో నిమిత్తం లేకుండా స్త్రీలందరూ చుట్టు తిరుగుతూ

“ఇధ్దరక్క చెల్లెంట్రు ఉయ్యాలో ఒక్కారికిచ్చి ఉయ్యాలో ఒక్కడే మాయన్న ఉయ్యాలో

రాకనే పోయే ఉయ్యలో
ఎట్లాస్తుచెల్లెలా ఉయ్యలో
ఏరడ్డమాయె ఉయ్యలో”
వంటి పాటలతో నేను
పరవశించి పోయేది! ఎన్ని
రంగుల బతుకమ్మలు! ఎన్నెన్ని
హంగులతో వున్న ఆడవాళ్ళ
చీరలు!! ఎన్నెన్ని ఆనందాల
పొంగులు!!!

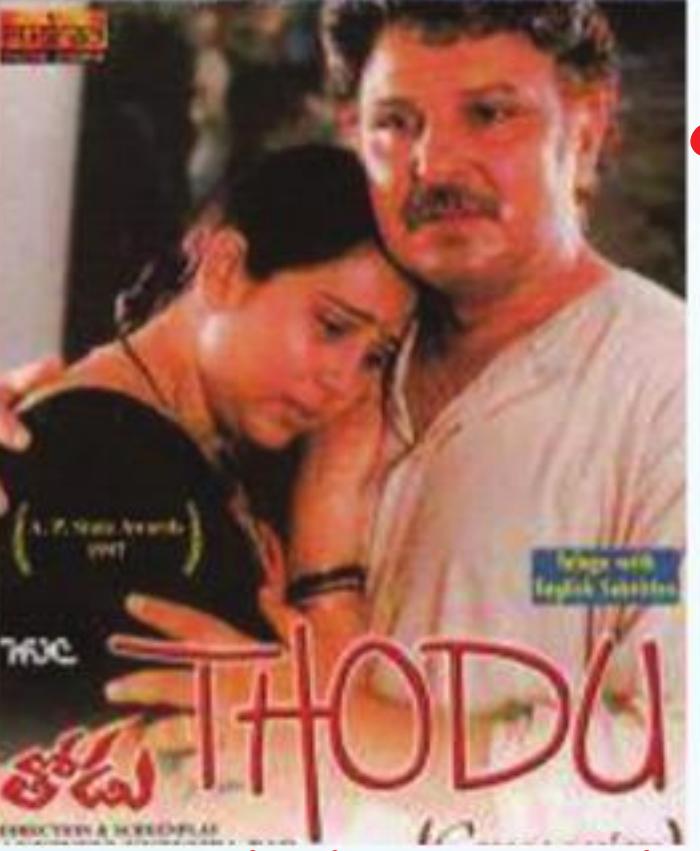
మరో సంగతి..
అప్పుడప్పుడు సాయంకాలాల్లో
నా మీద చాపలు పరిచి
చుట్టుపక్కల పురుషులంతా
చేరి హాయిగా కబుర్లు
చెప్పుకుంటూ చీట్ల పేక
ఆడటం స్వురణలో వుంది. అది
డబ్బులు పెట్టి ఆడిన ఆట కాదు- కాలక్షేపం కోసం. నాకు
ముందేమో రోడ్డు వుండేది! ఈ బజారు సంగతి నేను చెప్పును
గాక చెప్పును. ఐతే నా వెనుక ఇంట్లోకి వెళ్ళే ద్వారానికి
ఇరువేపులో రెండు అరుగులుండేవి! ఆహో..! ఎంత గొప్ప
అమరిక అవి ఇంటికి. పచ్చ పోయే వాళ్ళకొక విడిది. అవతలి
పేటలోని వారసంతకు వెళ్ళేవాళ్ళు. సేద దీరేందుకు అది
అమ్మ ఒడి. ఎక్కడి నుండి ఎవరు అరుగుదెంచినా నీళ్ళు
అనగానే అమ్మ పరుగున వచ్చి బావిలోని నీళ్ళు యివ్వగానే ఆ
అతిథి దాహంతో పాటు నా దప్పీ తీరిపోయేది! ఏదో చల్లని
సంతృప్తి నాకు. కొండరైతే అలిసిపోతే హాయిగా మేను
వాల్మేవాళ్ళు. తలగడ లేదు అన్న కొరతే లేదు. అరుగులకు
చివర తలగడలాంటి సిమెంటు దిండు. ఇంకా కొండరు
పిల్లలు చేరి ఆ గచ్చ మీద వేసిన పులి జూదం ఆటలో
మునిగేవాళ్ళు. నాకేనాడూ బోరు కొట్టింది లేదు-
వినుగొచ్చింది లేదు. ఎప్పుడూ ఏదో కోలాహలం ఆ
వేడుకలన్నీ కళ్ళారా చూడాలన్న కుతూహలం. పండో
ఫలమో అమ్మకునే ముదిరాజ్ స్త్రీలు జల్లిల్లూ తిరిగి కాసేపు
అరుగుల మీద కూచుని ‘ఉల్లో... మామిడి పండ్లల్లో” అని
అరిచేవాళ్ళు గట్టిగా. కొనడానికి వచ్చిన వాళ్ళను చూసి నా
కడుపు పండు తిన్నంతగా నిండిపోయేది!

ప్రతి శుక్రవారం నాడు ఇల్లాలు పుజ చేసి... ఎప్పుడో
ఓసారి కొబ్బరికాయ కొట్టడం ఆనవాయితీ! అలా కొట్టి
చాకుతో పచ్చ కొబ్బరి తీసి ముక్కలు చేసి వాటిని ఓ పశ్చింలో
వుంచి వాటికి, పుట్టాలూ చక్కెరా కలిపి ఇంటి
ముందరికొచ్చే పలారముల్లో అని బగ్గరగా
అలచేబి! చుట్టుపక్కల వాళ్ళ పచ్చి భక్తి
శ్రద్ధలతో ఆ తల్లి ఇచ్చిన ముక్కని నోట్లో వేసుకుని
వెళ్ళిపోవడం చూసి నాలోనూ, ఏదో భక్తిభావం
పాటమరించేది- ఇట్లా అన్నింటికి నేను సాక్షీభూతురాలిని.
ఇప్పుడు కాలం మారిపోయింది. అపునూ... కాలం అనగానే
కప్పకాలమూ, సుఖ సమయమూ వుంటుంది. ఇంట్లో పెళ్ళి
లాంటి శుభకార్యం జరుగుతుంటే నా ఆనందానికి
అవధులుండవు. వివాహానికి ఇంటి ముందర పచ్చని పెండ్లి
పందిరి తప్పనిసరి. నాలుగు వేపులా నాలుగు గుంతలు

ప్రతి శుక్రవారం నాడు ఇల్లాలు పుజ
చేసి... ఎప్పుడో ఓసారి కొబ్బరికాయ కొట్టడం
అనవాయితీ! అలా కొట్టి చాకుతో పచ్చి కొబ్బరి
తీసి ముక్కలు చేసి వాటిని ఓ పశ్చింలో వుంచి
వాటికి, పుట్టాలూ చక్కెరా కలిపి ఇంటి
ముందరికొచ్చే పలారముల్లో అని బగ్గరగా
అలచేబి! చుట్టుపక్కల వాళ్ళ పచ్చి భక్తి
శ్రద్ధలతో ఆ తల్లి ఇచ్చిన ముక్కని నోట్లో
వేసుకుని వెళ్ళిపోవడం చూసి నాలోనూ,
ఏదో భక్తిభావం పాటమరించేబి- ఇట్లా
అన్నింటికి నేను సాక్షీభూతురాలిని.

తప్పుతుంటే
చక్కిలిగిలి. గుంజలు
పాతుతుంటే గగుర్చాలు. వాటి
మీద అడ్డమూ పొడుగూ కర్రలు
దగ్గర దగ్గరగా వేసి తుంగ పరుస్తుంటే ఆ నీడంతా నా మీదే
పరుచుకునేది. పైగా అది చల్లనిదే కాదు, పచ్చని ఛాయ. ఇంకా తోరణాలు కట్టి వేదమంత్రాలతో శాస్త్రోక్తంగా పెండ్లి
అపుతుంటే నేనే కల్యాణవతిని అయినట్లు గొప్ప అనుభూతి.
ఐతే... ఇందాకే అనుకున్నట్లు శుభకార్యాలే కాదు, జీవితంలో
కష్టాలూ వుండటం సహజం. అపుభాలూ మనం ఆపితే
ఆగేవి కావు. ఇంట్లో ఎవరేనా మరణిస్తే... నా మనస్సు
మనస్సులో వుండేది కాదు- ఇంటి పెద్ద పరలోకగతుడైతే నా
బాధ వర్ణనాతీతం. మంగళ వాయిద్యాలు మోగిన వాకిట్లోనే
చావు డప్పులు వినపలసి రావడం పెను విషాదం.
మనుషులైతే ఒకరి దు:భాన్ని మరొకరు పంచుకుంటారు
మరి నా సంగతి ఏమిటి? ఇది ఎటువంటి దుర్గతి- ఎంతటి
దురవశ్శ! నా ఎదల మీద రెండు మూడు కట్టలు తెచ్చి నిప్పు
రాజేస్తారు. ఈ అగ్గినే చితి అంటించడానికి తీసుకుని
వెళ్తారు కదా! కా హృదయం మీద పాడె కడతారు. పచ్చటి
తాజా తాటి కమ్మలు కొట్టుకొచ్చి పాడె మీద వేస్తారు.
ఏటన్నింటి కన్నా దు:భకరమైన ముచ్చట ఏమిటంటే రాత్రి
చనిపోయిన శవంతో ఏ ఒక్కరూ జాగరణ వుండకపోవటం-
అంతేనా? మనిషి పోగానే మమతలు మాయమేనా? జీవిత
కాలమంతా భార్యాపిల్లలు కొరకు తండ్రాడిన పెద్దాయనతో
బంధం యింత పుటుకును తెగిపోతుండా? కుటుంబ
సబ్బుల్లో కొండరైతే అదే రాత్రి ఎంగిలి పడ్డారు. ముద్ద ఎట్లా
నోట్లోకి దిగుతుంది! బీఫీలూ, మగర్లూ వుంటే వేరు-
ఏమైనా నాకు పరిపరివిధాల పరివేదన! యజమాని శవాన్ని
చూసి నిలువునా నీరయ్యాను. పాడుకాలం! నన్నా శవాన్ని
చేశారుగా!! ఈ నాటి కొంపలకు వాకిశ్శే లేకుండా చేశారు
కదా!! ఉన్న స్థలమంతా ఇల్లే అయితే వాకిలేక్కడిది? ఆ
సందడెక్కడిది? అపుట్లో నేను ప్రాభవంతో వెలిగిన వాకిలిని.
ఇప్పుడు వెక్కి వెక్కి దు:భిస్తున్న పాకిలిని. మీ యిళ్ళ
ముందరి ఒకనాటి బహిరంగాన్నే కాదు ఒకప్పుడు గుండె
బద్దలై రోధిస్తున్న వాకిలి అంతరంగాన్ని.

‘తోడు’కు నిర్వచనం చెప్పిన విజయలక్ష్మీ

బతకలేదని, ఆమెకో తోడు కావాలని. కాని అనలు జీవీత భాగస్వామి తోడును టై ఎలా ఆస్యాదించాలనుకుంటుంది. అందులో ఏమి కోరు కుంటుందని టై పక్కంగా చూపించిన కదంగల్గా గారి “తోడు”. దీనినే అక్కినేని కుటుంబరావుగారు 1997లో సినిమాగా తీసారు. శరత్ బాబు, గీత, రూపాన్ని ప్రధాన పాత్రాలలో నటించిన ఈ సినిమా ఒక చక్కని తెలుగు సినిమా. ఏ హంగు లేకుండా చాలా సింపుల్గా తీసిన ఈ సినిమా హాయిగా ఉంటుంది. తశుకబెశుకుల జిమ్మెక్కులు లేకుండా విషయం నుండి ఎక్కుడా డీవియేట్ అవకుండా తీసిన సినిమా ఇది.

గంగాధరంకు భార్య మరణంతో, జీవితం అన్నప్రస్తుం అవుతుంది. అన్నిటికే భార్య మీద ఆధారపడిన అతను ఆమె లేకుండా రోజులు గడపలేకపోతాడు. ఇందులో అతనికి భార్యాపై ప్రేమ కన్నా రోజూ తన పనులు తాను చేసుకోవడానికి పడుతున్న ఇబ్బంది ఇంకా బాధిస్తుంది. భార్య లేని కారణంగా పని మనిషి సహాయంతో ఇల్లు నడస్తూ ఉంటుంది. ప్రతి చిన్న పనికి భార్య మీద ఆధారపడిన అతని ఇల్లు ఒక చెత్తుకుండీలా తయారవుతుంది. పోలూటల్లో తింటూ ఇంట్లో పడుకుంటూ ఆఫీసులో ఎక్కువ సమయం గడువుతూ అతను చాలా ఇబ్బంది పడుతూ ఉంటాడు. అదే సమయంలో ఆ అప్పారైట్ లో ఉండే మరో వ్యక్తి చనిపోతాడు. అతని భార్య విజయలక్ష్మి విజయలక్ష్మి ఇద్దరు కొడుకులు పెద్ద ఉద్దోగాలలో దూర ప్రదేశాలలో ఉంటారు. వారు ఇల్లు అమ్మి ఆమెని తీసుకువెళ్దాం అనుకున్న విజయలక్ష్మి ఒప్పుకోదు. ఒక చిన్న స్వాల్ఫర్లో టీచర్గా పని చేస్తూ ఒంటరిగా ఉండడానికి ఆమె సిద్ధపడుతుంది. భర్త చనిపోయాడని బోట్టు గాజులు తీయడానికి కూడా ఆమె ఇష్టపడదు. దానికి కోడశ్శు నోట్టు నోక్కుకున్న లెక్క చేయదు. మొదటి నుండి ఇంటిని సంభాశించిన మనిషి కాబట్టి

మనపు సమాపంలో జీవించే ప్రాణి. నిరంతరం తన జీవితంలో ఒక తీడు కోసం వెతుక్కుంటూ ఉండే జీవి. కాని మనం నిర్వించుకున్న సమాజంలో నియమాల మధ్య అధివ్యత్య భావ జాలంతో నిండిపోయి, ఒకరకొకరు తీడుగా ఉండడం అంటే ఒకరి అధివ్యత్యంలోకి మరొకరు వెళ్ళడం అనే అర్థంతోనే జీవిస్తున్నాం. అందుకే పరస్పర తీడు కోసం ఏర్పడ్డ బంధాలు అన్ని కూడా అధివ్యత్యం వైపే నడుస్తూ కనిపిస్తాయి. పురుషాభికృత సమాజంలో కుటుంబ సంబంధాలన్నీ కుడా పురుషుని అభికారం కింద జీవించే జీవితాలయపోయాయి. ఇదే ఒక పద్ధతిగా సాగుతూవచ్చింది. సమాజంలో అభికార పెఱాదాలో ఉన్న పురుష జాతి తమ అధివ్యత్యం కింద ఉండడానికి ప్రీలను తయారు చేసుకుంది. అలాగే ప్రీలు జీవించాలని అదే వారి జీవన మార్గం అని నమ్మించింది.

అధికారంలో అనురాగం ఉండడని, అనుగారం అధికారంగా మారినవ్వుడు అక్కడ బంధంలో ఒక అవసరం తప్ప మానసిక దగ్దితరు ఉండగని తెలిించు వచ్చు ఎల్లప్పాలీ లొంగే శిరుశ్శులు భర్త మరణం వల్ల అమ ధైనిక జీవితంలో పెద్ద మార్పు లదు. ఇల్ల ఇంకా పుట్టంగా, ఆమె అభిరుచితో సర్దుకుని ఇంటి భోజనానికి దూరం కాకుండా ఆమె జీవిస్తూ ఉంటుంది.

చుగ్గితలని డబడణన తలని; తమ అవసరాన్న ఇలనన ఆయతాయి, తమ స్వేచ్ఛా స్వతంత్రాలన్నీ ఈ అధికార బంధాల మద్య అనుభవించే వెనులుబాటు కలుగుతుందని పురుష ప్రవంచం భార్యలు ఇదే పంధాలో తీర్పిదిద్దుకుంది. తాము తమ కుటుంబ సభ్యుల నుండి స్వీకరించే సౌభాగ్యాలు, తాము ఇవ్వవలసిన వాటికంటే ఎంతో ఎక్కువ కాబట్టి ఆ వెనులుబాటును భర్త అనే స్థానంలో అనుభవించడమే తమ హక్కుగా పురుష సమాజం అనుకుంటూ వచ్చింది. ఇదే సాంప్రదాయం కూడా అయింది. కానీ తమ పరిస్థితుల పట్ల అవగాహన ఉన్న స్త్రీలు తమ జీవితాలలోని లొంగుబాటుకు దారి తీసున పరిస్థితులను అర్థం చేసుకుని వాటిని ఎదిరించి వ్యక్తిత్వం ఉన్న మనుషులుగా జీవించాలని చేసే పోరాటమే త్రీ వాదం. కొన్ని సార్లు ప్రస్తుత తరంలో ఇక్కడే స్ఫుష్ట లోపిస్తుంది. తాము వ్యక్తిత్వం ఉన్న మనుషులుగా జీవించడం కోసం శోభాదండ్ర త్రీ వారం కూడి ఇంపులు వ్యక్తిత్వాన్ని ప్రార్థించడం త్రీ వారం

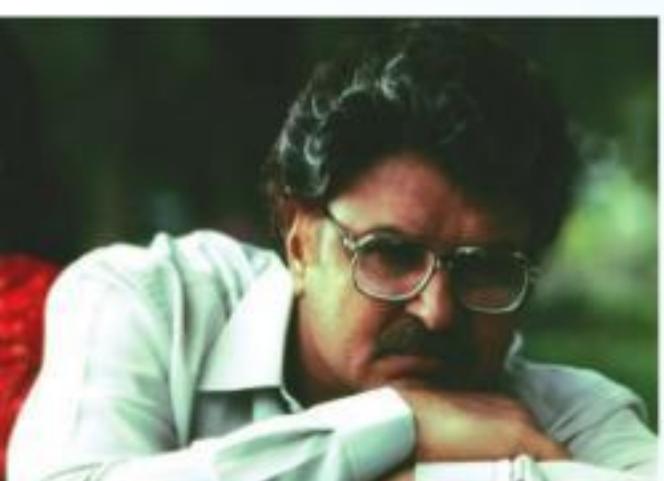
విజయలక్ష్మీ అతని మాటలను తప్పగా తీసుకోదు. అతనిలోని ఘర్షణ ఆమెకు అర్థం అవుతుంది. తాను పెళ్ళి పేరుతో మళ్ళీ నేవలను చేసే పని మనిషి స్థితికి రాలేనని తనకి జీవితం బావుందని, ఇన్ని సంవత్సరాల జీవితంలో ఇప్పుడే తన ఇష్టాలకు అనుగుణంగా జీవించగలుగుతున్నానని చెబుతుంది. అనాధ అంటే భర్త పోయిన ట్రైనర్స్‌లు కొన్ని విషయాలలో అంటారు. అంటే అంటారు.

- పి.జోతి, 9885384740

పోయిన భర్త అని సున్నితంగా చెబుతుంది. అప్పుటిదాకా తన భార్య తనకు చేసిన సేవలు, ఆమె వల్ల తాను పొందిన సౌఖ్యం వెనుక తన అధికారం గంగాధరానికి అర్థం కావు. మొదటిసారి ఒత్తకడానికి కావలసిన అవసరమైన పనులను చేసుకోవడం మొదలడతాడు. తాను వివాహప్రస్తకి తీసుకువచ్చి పొరపాటు చేసానని ఆభిమాన పడ్డ అతన్ని మళ్ళి మామూలుగా పలకరించి స్నేహ భావంతో అతన్ని కలుపుకుంటుంది విజయలక్ష్మి. ఒకరి పనులలో ఒకరు సహాయం చేసుకుంటూ ఒకరి నుండి మరొకరు సహాయం కోరుతూ, కలిసి ఇష్టమైన కార్యక్రమాలకు వెళుతూ మొదటిసారి నిజమైన తోడును ఇద్దరూ ఆస్పాదిస్తారు. ఇందులో అధికారం లేదు. ఇబ్బంది లేదు. అహంకారం అనలే లేదు. ఒకరి మీద ఒకరు ఆధిపత్యం చూపించుకోవడం అన్నదే లేనప్పుడు స్థ్రీ పురుష సంబంధాలలో వికసించే స్నేహం, ఒకరినొకరు గౌరవంగా చూసుకుంటూ అభిమానించుకోవడంలో సహజంగా ఏర్పడే ప్రేమలోని గొప్ప తనాన్ని అనుభవించిన ఆ ఇద్దరూ కూడా తమ వ్యక్తిత్వాలకు మెరుగు పెట్టుకుంటూ మానసికంగా ఎదుగుతూ కనిపిస్తారు. ఇద్దరి తలోవనలలో మార్పు వస్తుంది. మనిషిని అధికార చ్ఛం నుంచి వేరు చేసి చూసినప్పుడు లభించే దగ్గరితనంలోని నిష్పాదమైన ప్రేమ, పరిపూర్ణమైన అనుబంధంగా ఎలా మారుతుందో ఇద్దరూ ఆస్పాదించగలుగుతారు.

విజయలక్ష్మీ కొడుకులు పిల్లలతో తాము ఇఖ్యంది పదుతున్నామని ఆమెను ఇల్లు అమ్మి తమ వద్దకు రఘ్యుని అడుగుతారు. ఈ కోరికలో వారికి అనసూజమనేదేదీ కనిపించదు. తాను తన గూడు వదిలి వారికి, వారి పిల్లలకు మళ్ళీ సేవలు చేస్తూ ఉండనని ఆమె చెప్పడం మాత్రం వారికి చాలా అనసూజంగా కనిపిస్తుంది. తల్లి అంటే ఆభరి నిముషం దాకా తమకు ఉపయోగ పడాలి అనుకునే సగటు మనుష్యులు వారు. మనవడు పుట్టాడని కూతురింటికి వెళతాడు గంగాధరం. అతను లేని లోటు విజయలక్ష్మీని బాధిస్తుంది. తనకు తెలీయకుండానే గంగాధరాన్ని కోరుకుంటున్నానని ఆమెకు అర్థం అపుతుంది. ఆమెలో ఒక భయం మొదలవుతుంది. తరతరాలుగా సాంప్రదాయపు జీవితాల మధ్య ఎదిగిన ఆమె మనసు తన మనసులో జరుగుతున్న అలజడిని తట్టుకోలేక పోతుంది. గంగాధరం తిరిగి వచ్చేలోపు ఆమె కొడుకుల దగ్గరకు వెళ్ళిపోతుంది. గంగాధరం వచ్చి విజయలక్ష్మీని వెతుక్కుంటాడు. ఆమె లేని లోటు అతనిని బాధపెడుతున్న సమయంలో విజయలక్ష్మీ అతని కోసం తిరిగి వస్తుంది. ఇది సినిమా

కథ. ఇక తరువాత వారిద్దరూ వివాహం చేసుకున్నారా. కలిసి ఒకింట్లో ఉన్నారా అనే ప్రశ్నలు వస్తాయి. కాని ఈ కథ ఆ కుతూహలాన్ని తీర్చడానికి రాసినది కాదు.

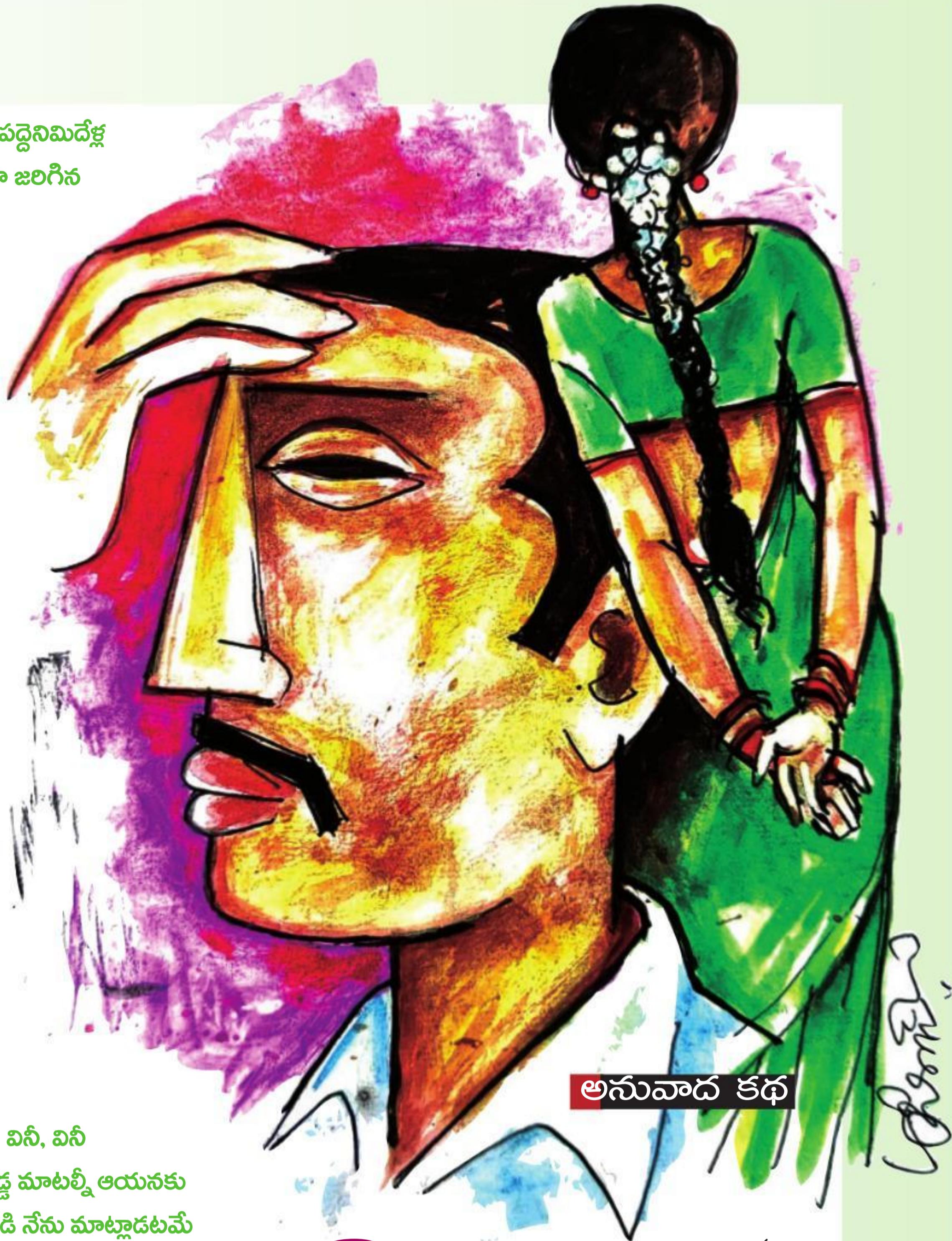
ప్రేక్షి భర్త తోడు అవుతాడని, భర్త చనిపోతే బిడ్డలు
తోడు అవుతారని, ముఖ్యంగా మగబిడ్డలు తోడవుతారని
అదే ఆలోచనలతో ప్రే జీవితానికి వివాహం మోక్ష
మూర్గమని చెప్పి చెప్పి ఆమెలో పెళ్ళి పట్ల ఎన్నో ఆశలు
కలగజేస్తారు చుట్టూ ఉన్నవారు. కాని వివాహం ప్రేని
చాకిరికి పరిమతం చేస్తుంది. తనది అంటూ ఏమీ లేని
జీవితంలోకి ఆమెను తోసేస్తుంది. వివాహం తరువాత
ఆమె అభిరుచులు, ఆలోచనలు అన్నో కూడా అత్తగారింటికి

అనుకూలంగా మారవలసిందే. సంగితం ఇష్టం లెదంటే పాడడం మానేయాలి. వద్దతులు మార్చు కోవాలి, తన కోరికలు చంపకోవాలి, ఇంత చేసినా ఆమెను తమ అవసరాలు తీర్చే యంత్రంగా చూస్తారు తప్ప కుటుంబం ఆమెను వ్యక్తిగా గుర్తించదు. అదే దారిలో ఆమె కన్న పిల్లలు కూడా ప్రయాణిస్తారు. వారిపై నమాజ ప్రభావమే అధికంగా ఉంటుంది. ఆమెకు స్వయంత్రంగా కొన్ని అభిరుచులు ఇష్టాలు ఉంటాయని, అవి ఆమెకు ముఖ్యం అని కుటుంబం అంగీకరించదు. అప్పుడు తోడు అనుకున్న బంధాలే సంకెళ్ళ వుతాయి. సంకెళ్ళ మధ్య బతికే ఎజీవి అయినా వాటి నుండి మిముక్తి

కోరుకుంటుంది. అది భర్త మరణం ద్వారా అనుబంధం వెనుక స్త్రీ కలిన హృదయం కాదు, సమాజం ఏర్పరిచిన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. నిజమైన తోడు మనిషి లేనప్పుడు తన అవసరాలు తీరక బాధపడడంలో ఉండదు. అది సాధ్యం. జీవితంలో అన్ని ఉన్నా ఆ ఉన్నవి మరొకరితో పంచుకోవాలనిపించడం నిజమైన తోడు. ఈ విషయాన్ని సున్నితంగా చెప్పిన సినిమా ఇది. ఇందులో శర్తులు, గీతల నటన చాలా బాలెన్స్‌డ్రిక్టుగా ఉంటుంది.

చలాకీ అయిన నవయిగం ప్రతినిధిగా రూపొన్ని, ఒక మంచి స్నేహితుడి రూపంలో బ్రిషట్సునందం కనిపిస్తారు. బాలమురళీ కృష్ణ గారు ఈ సినిమాకు సంగీతం నమకూర్చారు. శ్రీ వాదాన్ని చాలా స్వప్తతతో చూపించిన సినిమా ఇది. ఈ సినిమాలో తన జీవితంలో పురుషుని అధికారంతో వచ్చే తోడు లేకుండా మిగిలిపోయిన శ్రీని ఒక వైపు చూపిస్తూ, అధికారాన్ని అనుబంధం అనుకుని అధికారం మాటున తాను పోగొట్టుకున్న సాహచర్యపు విలువను అర్థం చేసుకునే మరో పురుష పాత్ర ద్వారా కూడా చూపిస్తారు దర్శకులు. ఈ పద్ధతిలో “తోడు” కు ఒక స్వప్తమైన వివరణ ఇచ్చే ప్రయత్నం చేసారు కుటుంబరావు గారు. ఇది ఓల్గా గారి కథ అయినా దర్శకులు ఎక్కడా అతివాదం రాకుండా జాగ్రత్తపడడం వలన ఈ సినిమా చాలా గొప్పగా వచ్చింది. కొన్ని శ్రీవాద సినిమాలు చేసే పొరపాటుకు కుటుంబరావు గారు చోటివ్వుకుండా జాగ్రత్తపడడం ప్రతి ప్రేం లో మనకు కనిపిస్తుంది. ఇందులో కనిపించే విజయలక్ష్మి పాత్ర తెలుగు సినీ పాతలలో ఒక ఉన్నతమైన పాత్ర అని చెప్పావచ్చు.

నా ఎనిమిదేళ్ల నుండి పద్ధెనిమిదేళ్ల
 వయస్సు వరకూ వరుసగా జరిగిన
 ఈ దాడులనంతా కలిపి
 ఒక్కమాటలో చెప్పటానికి
 వీలుకాదు. నా
 పద్ధెనిమిదవ ఏట
 కాలేజీలో చేల
 ఒకట్టిందు నెలలే గడిచి
 వుంటుంది. ఒక
 సాయంకాలం పూట
 అలవాటు ప్రకారం నన్ను
 కొట్టటానికి నాన్ను
 చెయ్యెత్తినప్పుడు,
 అడ్డుకొని ఆపి ఆయన
 చేతిని పట్టుకొని
 మెలిపెట్టి, ఆయన
 అరుపులకు వీధి
 వీధంతా నిలబడి
 వేడుక చూశారు.
 చాలామంది నా
 అహంకారాన్ని
 నియత్తించటానికి
 వీలుకాక ఆగిపోగానే,
 అన్నేండ్లుగా ఆయననుండి వినీ, వినీ
 వూలపోయిన మొత్తం చెడ్డ మాటల్ని ఆయనకు
 వ్యతిరేకంగా వీధిలో నిలబడి నేను మాట్లాడటమే
 నామీద జరిపిన నాన్న చివరి దాడి.

అనువాద తరువాత

రథిలం

అమృత
 ఎదురు
 మాటలకు
 దెబ్బలో, లేదూ

కాళ్లతో తన్నులో తినటం మామూలై పోయింది మా ఇంట్లో.
 నాన్న దగర తప్పించుకొని పారిపోయాక మళ్లీ ఇంటికి
 రావటానికి నేను చేసే ప్రయత్నాలు ఒక్కొక్కటే ఒక్కొక్క రకం.
 ఒక్కొసారీ ఒక్కొ రకమైన అవస్థలూ, అవమానాలూనూ. నా
 ఇంటర్ ఫస్టియర్, సెకండియర్ కాలంలో కవితాత్మకంగా
 ప్రేమలేఖలు రాసిచ్చి, తీసుకుంటున్నప్పుడూ అది కొనసాగింది.

దెబ్బలు తిన్న ఒంటితో స్నేహితుల ఇండ్లకు వెళ్లటమూ,
 వాళ్ల అమృతాన్నల హితబోధల వల్ల నా తల ఇంకా
 వాచిపోవటమూ తట్టుకోలేక ఇక స్నేహితుల ఇండ్ల మనం
 దాక్కొవటానికి పనికిరావని నిర్ణయించుకున్నాను. పూర్తిగా
 నిర్మాణం కాని ఇండ్లు, కూలిపోయిన ఇండ్ల గోడలమధ్య స్థలం,
 ఎవరో ఒక పెయింటర్తో లేచిపోయిన తర్వాత ఎప్పుడూ
 మూసివుండే జూలీ అక్క ఇల్లు, మా ఇంటికి వెనకే నాన్నకు

తమిళ మూలం : బవా చెల్లదురై

అనువాదం : జిల్లేళ్లు బాలాజీ

73820 08979

ఇంట్లో పడే దెబ్బల్ని తట్టుకో లేక వీధిలోకి పరుగెత్తింది
 ఎప్పుడన్నది గుర్తుకు రావటం లేదు. కోపంతో నామీద గదిలో
 పడే దెబ్బలు ప్రమాదకరమైనవి. చేతికి ఏం దొరుకుతుందో
 దాన్ని తీసుకొని నామీదికి బలంగా ప్రయోగించటాన్ని
 తట్టుకోలేకనే వాకిలి దాటి వీధిలోకి పరుగెత్తుకోచ్చింది. నన్ను
 తరుముకుంటూ పరుగెత్తుకోచ్చే నాన్న నుండి తప్పించుకోవటం
 నా యవ్వన ప్రాయపు పాదాలకు సులభంగా తోచింది. నేను
 తప్పించుకున్నానని స్వప్షమయ్యాక, గొఱక్కుంటూ ఇంట్లోకి
 వెళ్లేవాడు.

సరిగ్గా పెంచలేదని చెడ్డ మాటలు అమృతేపుకు మళ్లీవి.

తెలీని నేను దాక్కునే ప్రదేశాలు.

ఇవన్నీ నాన్నపల్లి సులభంగా కనిపెట్టు బడ్డాయి. ఆయనపల్లి వూహించి కూడా చూడ్డానికి ఏలుకాని ఒక మరుగు ప్రదేశాన్ని మనసులో అనుకొంటున్న సమయంలోనే ఆ దాడి, తరుముకుంటూ రావటం జరిగాయి.

వీధిలోనే పడ్డ రెండు మూడు దెబ్బల తర్వాత ఆయన నుండి తప్పించుకొని పరుగులు పెట్టి పక్కావీధిలోకి దూరి తారురోడ్డును దాటాను. తాళం వేసున్న చర్చిగేటు మీదికెక్కి, కిందికి దూకి వెలుతురులో చూసినప్పుడే సన్నని రక్తపు గాయాన్ని చూడటానికి వీలైంది. అప్పటివరకూ లోపల అణగివున్న నొప్పి మెల్లమెల్లగా తన పనిని ప్రదర్శించటం మొదలుపెట్టింది. చర్చి మెట్లపై కూర్చొని కొంతసేపు ఆలోచించినప్పుడు విష్ణుదీయలేని వల అల్లికలా నా యవ్వన ప్రాయం మా నాన్న చేతుల్లో చిక్కుకు పోయిందేనన్న దుఃఖం నన్ను కమ్ముకోవటం ప్రారంభించింది.

అయితే ఎన్నో సమయాలలో ఆయన నాపట్ల కురిపించిన అమితమైన ప్రేమ జ్ఞాపకాలు పగిలిన దూడిపింజలా నా ముందు గాల్లో ఎగరసాగాయి. నేను మూడవ తరగతి ముగించేంతవరకూ నన్ను తన భుజంమీద పడుకోబెట్టుకొని వీధిలో నడుస్తూ నాకు కథలు చెప్పిన మనసూ నాన్నదే! నాకు రెండు పాదాల్లోనూ ఆనెలు వచ్చి కాళ్లను కదల్చలేక చాపమీద పడున్నప్పుడు, గుర్రంపేడను సంచిలో వేసుకొచ్చి వేడివేడిగా నా పాదాలకు పట్టించటమూ, నన్ను జట్టుబండిలో సంతోషపు మిషన్ ఆసుపత్రికి ఒక నెలరోజులు వెంటబెట్టుకొని తిరిగిందీ ఇదే నాన్నే! హింసకూ ప్రేమకూ మధ్యన నిలబడున్న ఒక ఆవేశపరుడైన హడ్డాస్తరే ఆయన. ఈ జన్మంతా దెబ్బలు తినకుండా వుండటానికి నేను ఎం చెయ్యాలా అని, చర్చిలైటు వెలుతురులో సుండి పక్కకు వెళ్లి వేపచెట్టు క్రింద క్రముకొని వున్న రాత్రి చీకట్టో వెళ్లకిలా పడుకొని ఆలోచిస్తూ అలాగే నిద్రలోకి జారిపోయాను.

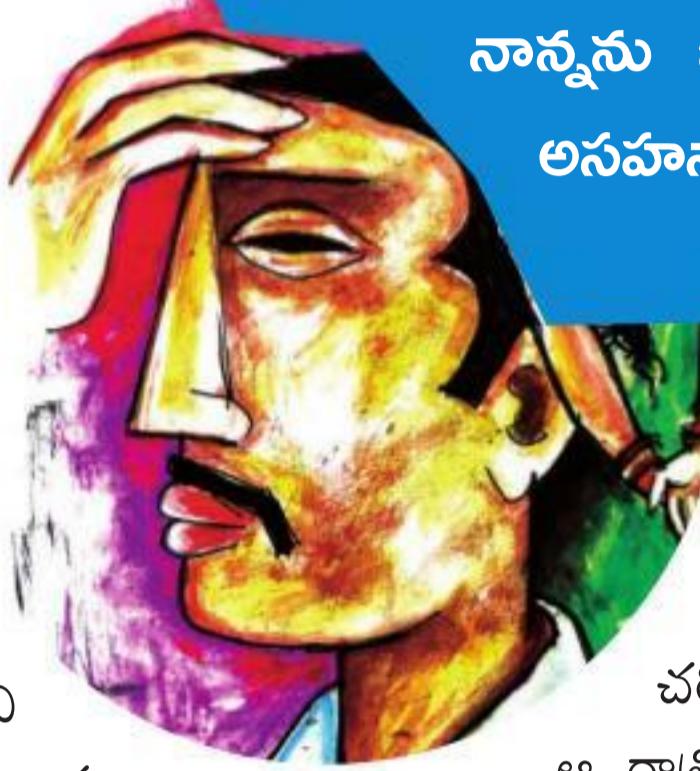
ఆ దట్టమైన చీకటిని పటాపంచలు చేసిన దేవాలయ గంటల శబ్దం, చలికి ముడుక్కొని వున్న నా ఒంటిపై కరెంటు తీగలు ప్రవేశించినట్టుగా పట్టుకొని లేపింది. భయమూ ఒంట్లో మిగిలి వున్న నొప్పి, నేను ఎక్కడున్నాను, నిన్న రాత్రి ఎం జరిగింది, ఇప్పుడేమయ్యాంది అన్నడంతా ఒంట్లోకి ప్రవేశించే జ్వరంలా గ్రహింపచేసింది.

లేచి పద్మాసనం వేసుకొని కూర్చున్నాను. శబ్దం నా నుండి పూర్తిగా తొలగిపోయినట్టుగా దూరమైంది. పడునుదేలి, ఎంతో జాగ్రత్తగా పరిశీలించే, ఎదో ఒక వీధి కళ్లకు నేనుండే చోటు గ్రహించటం సాధ్యం కాదు.

గంటల శబ్దం చేస్తున్నానే వుంది. వదిలి వదిలి రెండు రెండుగా వినిపించిన దాని శబ్దం ఎవరి మరణాన్నే సభకు చెబుతున్నది. ఇలాగే నేను ఈ వేపచెట్టుకు వురి వేసుకున్నా ఈ గంట ఇలాగే శబ్దం చేస్తుండా అన్న ఆలోచన మెదిలింది. నామీద అంటుకొని వున్న ఈ ఏకాంతాన్ని నేను తుడిచే ప్రయత్నం చేస్తున్న సమయంలో, ‘దాన్’ ఒక బీడీని

నేనే మాట్లాడటం మొదలుపెట్టాను. “ఏంలేదు, మామూలే... రాత్రి నాన్న ఇప్పమొచ్చినట్టు కొట్టిశాడు.”

“వౌయిసు మీలందేని ఆ మడిసికీ జ్ఞానం లేదు, వౌయిసు వొస్తోందేని నీకూ బుధ్మిలేదు.”

ఈ సందర్భాన్ని ఉపయోగించుకొని అతను మా నాన్నను బుధ్మిలేనివాడని చెప్పటం అతనిపట్ల అసహానాన్ని కలిగించింది.

ఈ గుడి కాపలాదారుడి పనిని నాన్న అతనికి పెట్టిన భిక్ష అన్నది నాకు తెలుసు.

వెలిగించుకొచ్చి చర్చి మెట్లపైకొచ్చి కూర్చున్నాడు.

ఆ రాత్రిని గడపటానికి అతనికి ఆ బీడీ ఘూటైన పాగ చాలన్నట్టుగా వుంది.

ఒక్క క్షణంలో, ఆ మెట్ల మధ్యలో కూర్చొని అతని దగ్గరకు జరిగాను. నన్ను చూసిన క్షణం అతను నిర్ణాంతపోవటం నాకు తెలుస్తోంది.

ఈ అకాలంలో, ఈ స్థలంలో, దేవాలయంలోని ఒక చిన్న గేటును తెరిస్తే కనిపించే పాత రాతిగది. అందులో నుండి వచ్చిన నా రాక అతనిని అయోమయానికి గురిచేసి, మాటలు రాక మౌనంతో చూడసాగాడు.

నేనే మాట్లాడటం మొదలుపెట్టాను. “ఏంలేదు, మామూలే... రాత్రి నాన్న ఇప్పమొచ్చినట్టు కొట్టిశాడు.”

“వౌయిసు మీరిందేని ఆ మడిసికీ జ్ఞానం లేదు, వౌయిసు వొస్తోందేని నీకూ బుధ్మిలేదు.”

ఈ సందర్భాన్ని ఉపయోగించుకొని అతను మా నాన్నను బుధ్మిలేనివాడని చెప్పటం అతనిపట్ల అసహానాన్ని కలిగించింది. ఈ గుడి కాపలాదారుడి పనిని నాన్న అతనికి పెట్టిన భిక్ష అన్నది నాకు తెలుసు.

మాట మార్పటానికి, “ఎవరు చనిపోయారు?” అని అడిగాను.

“దేవానుగ్రహం అయ్యగారి అమ్మ”

ఇంకొక ఆశ్చర్యానికి లోసుకుండా మనసు స్థిరించింది.

“నేను ఇంటికి పోతానన్నా.” అని అక్కడుంటానికి ఇప్పపడక అతను మాటలు మొదలుపెట్టక మునుపే అక్కణించి కదిలాను. ఎగిరి దూకే అవసరం లేకుండా చర్చి గేటు తెరిచి వుంది.

మంచుకు పలుచగా తడిసి వున్న తారు రోడ్డుమీద ఒట్టి కాళ్లతో నడవటం ఎంతో హయిగా అనిపించింది. కంటికి కనిపించిన దూరం వరకూ చీకటి కమ్ముకొని వుంది. వీధి టూచ్చబైట్లైట్లో ఎక్కడో ఒక్క దానికి మాత్రమే ప్రాణముంది. ఆ చీకటి ఈ నా మానసిక స్థితికి చాలా అవసరమనిపించింది. ఏ దిక్కు అయినప్పటికే లక్ష్మి లేకుండా నడవటానికి ఇప్పపడ్డాను. ఏమీ లేనివాడిగా అన్నింటి మీదా విరక్తి కలిగింది. అయినప్పటికే, ‘పెట్టపెలం’ రహదారి క్రాస్ రోడ్డుకేసి నడవటం మొదలుపెట్టాను. నాకు నేను తోడులేని తరుణమధి.

“చెప్పు, నా మింద కోపమే కదా?...” ఇప్పుడు నా చెంపను తాకి, ముఖాన్ని తడిమి అడిగించి.

నాకు బాగా దగ్గరికొచ్చిన ఆమె మీద నుండి తేలి వచ్చిన వాసన నేను గ్రహించనిది. మోహన్ని కోరుకునేది.

“లేదు... అవును...” ఫకాలున నవ్వింది.

మృదువైన వేళ్లు నా చెంపపై నుండి విడవడకుండానే “టీ తాగే దానికి వోస్తావా?”
అన్ని రాత్రులూ

ఇలాంటి ప్రశాంతతలోనే

మునిగిపోయి వుంటుందాని

ఆలోచించాను. నాన్నకూ, అమ్మకూ

మధ్యన వాకిట్లో పడుకొని కథలు విన్న

రాత్రులు జ్ఞాపకానికొచ్చి వెళ్లాయి.

ఐదు నిమిషాలు కొనసాగిన నా నడక, ఆ చింతచెట్టు చీకట్లో నుండి గబగబ బయటికొచ్చిన ఒక సైకిల్ వల్ల ఆగింది. ఆ వ్యక్తి తన ముఖం ఎవరికీ తెలియకూడదన్న జాగ్రత్తతో, నన్న తిరిగి చూడకుండా వేగంగా తోక్కుకుంటూ వెళ్లిపోయాడు.

విరగకాసిన చింతచెట్టు వెనక నుండి ఒక పుల్లను తిప్పుతూ ఆమె బయటికొచ్చింది.

విజయ.

ఆమె అసలైన పేరుకూడా అదే అయ్యుండోచ్చు. అయితే ఆ పేరుతోనే ఈ మధ్యనే మా ప్రాంతంలో ఆమె రహస్యంగా తెలుసుకోబడింది. ఆకర్షణీయమైన వోంపు సొంపులు ఆమె సొత్తు. కళ్లు మాత్రమే ఎప్పుడూ బయటికొచ్చి పడిపోతామా అన్నట్టుగా భయం గొలుపుతుంటాయి.

తన గుడిసింట్లో మూడవ తరహా ఆడవాళ్లతో పడుపువుత్తి నిర్మాణస్తున్న డిలైమ్మకు విజయ రాక లాటరీనే అని వీధిలో మాట్లాడుకునేవాళ్ల.

ఆరేడు నెలలుగా మా ప్రాంతంలో విజయ తిరుగుళ్లు వయోబేధం లేక మగవాళ్ల మధ్యన ఒకవిధమైన ఆసక్తిని కలిగించింది. పొద్దుపోతున్న కొన్ని సమయాలలో ఎవరైనా ఒక చిన్నపిల్లవాళ్లి సైకిల్ క్యారియర్లో కూర్చోబెట్టుకొని గట్టిగా పాట పాడుతూ ఆమె సైకిల్ను తొక్కుటాన్ని దొంగతనంగానైనా చూసే కళ్లను నేనెరుగుదును. ముడతలు పడే ఆమె నడుము భాగాన్ని చూసి పెరిగే మగవాళ్ల నిట్టార్పులతోనూ, నెరవేరని కలలతోనూ వెలగసాగాయి.

అప్పుడుపుడూ వచ్చే నా కలల కొనసాగింపులో, విజయ సైకిల్ తొక్కే దృశ్యమూ, క్యారియర్లో నేను కూర్చోని వుండటమూ, ఆమె పాత ప్రేమ పాటలను పాడుతూ ఎవరూలేని కాలిభాటను దాటటమూ, సుఖమైన అవస్థగా పెంపొందసాగింది.

“ఈ టైమ్సలో యాళ్లిండి వోస్తాండావు...?” అన్న ఆమె ప్రశ్నకు నేను ముఖం తిప్పుకున్నాను.

“నా మింద కోపమా?” నేను మోనంగానే నిలబడ్డాను.

“ఈ వోయిసులో నువ్వు సెడిపోతావనే ఆ దినం అట్టా సెప్పినాను.”

నేను తల వంచుకొని నిలబడ్డాను. చింతచెట్టు చీకటి నా మోనాన్ని కాపాడింది.

కార్తీక
మాసం పండుగ
రోజుల్లో వూరి ముఖమే
మారిపోతుంది. కొత్తకొత్త
మనమలు, కొత్తకొత్త
ఆటలు, రంగులరాట్టుం,
విద్యలు ప్రదర్శించేవాళ్ల,
మూడుచీట్లు ఆడేవాళ్ల,
సింహం పులి ఎలుగుబంటి
చిత్రాలు గీసి డబ్బులు పెట్టమని
చెప్పి మాసం చేసేవాళ్ల అంటూ
పూళ్లో పలురకాల మనమలు,
పలురకాల వేడుకలతో నిండిపోతాయి.

టూషన్ అయిపోయి ప్రభాకర్తో
కలిసి వస్తున్న ఒక చీకటి రోజున
మునిసివల్ స్వాలు దగ్గర చుట్టు
నిలబడున్న గుంపు ముందు ఒకడు తన
భాషలో విద్యను ప్రదర్శిస్తున్నాడు. పేడతో
రుద్దిన వెదురుగంప ఒకపక్కగా పెట్టి వుంది.
తన మాటలతో అతను గుంపును
కళ్లిపుడేశాడు. అతని సుదుచేకి పూసివున్న
నల్లని తిలకమూ, దానిమీదే పెట్టివున్న
కుంకుమా, గుడ్డతో కుట్టబడిన ఒక బొమ్మకు
అతను చేసిన భయం కొలిపే అలంకరణా
ఒక్కరిని కూడా కదలనీయకుండా చేసింది. గుంపు లోకి దూరి
తిరిగి చూశాను. ప్రభ కనిపించలేదు. తర్వాతి ఐదవ నిమిషంలో
ఆ గుంపు భయం నాలోనూ కమ్ముకుంటున్నప్పుడు పూర్తిగా
రంగురంగుల గాజులు తొడుకున్న ఒక చేతికి నా చెయ్యి
పట్టబడటం గ్రహించాను. మొరటైన పట్టు అది.

“పక్కకు జరుక్కోరా.” ఆదుర్దాతో జరిగాను. ఆమె చూపులు
కిందికి దిగి నా హాఫ్ నిక్కరుపై పడింది.

“సదువుకునే వోయిసులో...” అని గొఱుగుతూ ఆమె
అక్కణించి కదలటమూ, నామీద పడ్డ అల్ప చూపులను పీకి
పడేస్తూ ఎంతో అవమానంతో నేనూ జరగటమే ఆమె ఇవ్వాటి
పలకరింపు.

“చెప్పు, నా మింద కోపమే కదా?...” ఇప్పుడు నా చెంపను
తాకి, ముఖాన్ని తడిమి అడిగింది.

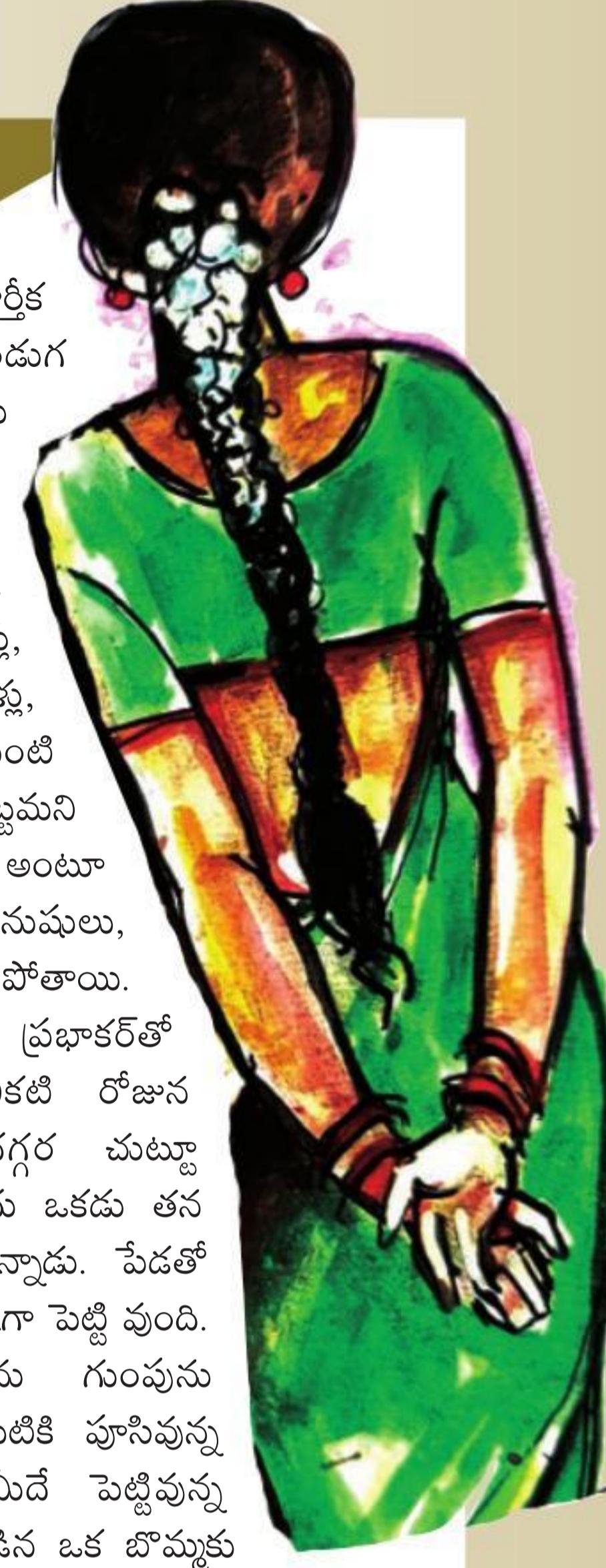
నాకు బాగా దగ్గరికొచ్చిన ఆమె మీద నుండి తేలి వచ్చిన
వాసన నేను గ్రహించనిది. మోహన్ని కోరుకునేది.

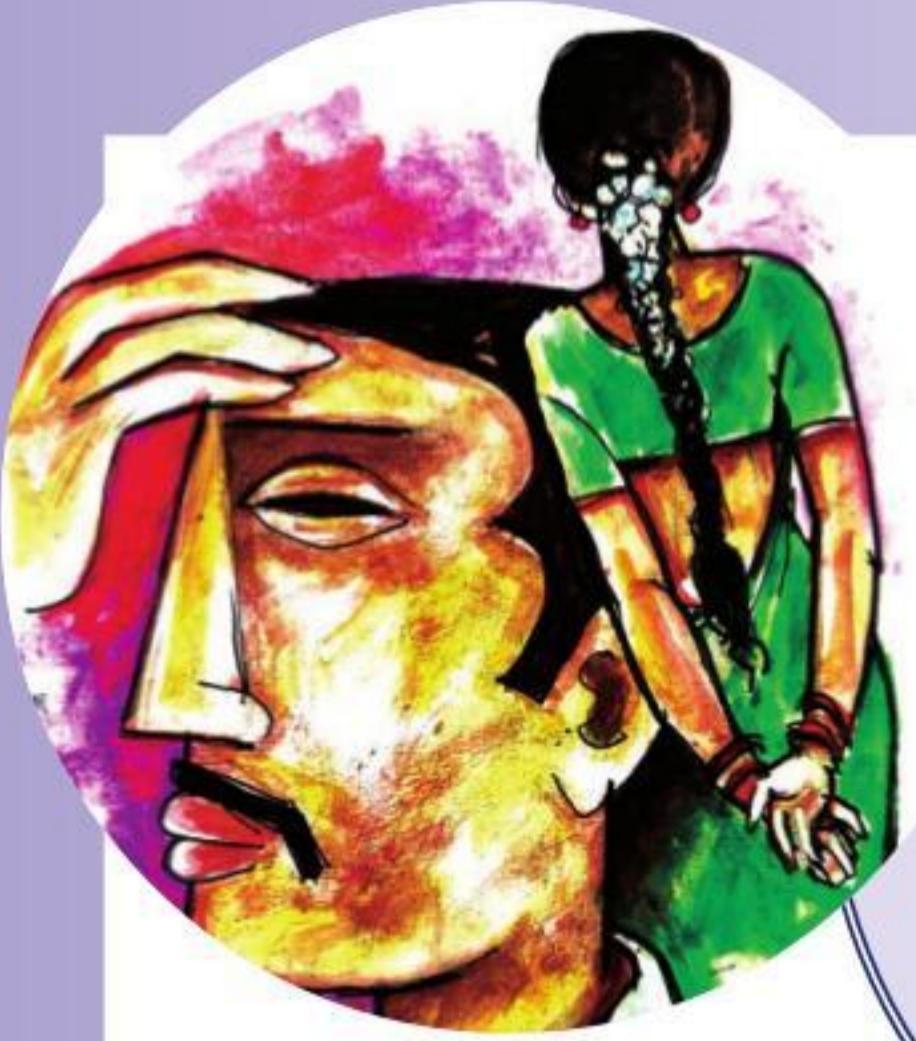
“లేదు... అవును...” ఫకాలున నవ్వింది.

మృదువైన వేళ్లు నా చెంపపై నుండి విడవడకుండానే “టీ
తాగేదానికి వోస్తావా?” అంది.

నిరాకరిస్తూ తలూపాను.

“అవును. నాతో వోచ్చేదానికి ఈలుకాదు. నువ్వు ముందు
ఎల్లు, నేను కొంచెవయినాంక వోస్తాను.” అన్న మాటలకు
కట్టబడి ‘పెట్టవలం’ రహదారి క్రాస్ రోడ్డు కేసి నడిచాను.

ప.పి.కె.

రైన్ మిల్లును దాటుతుండగా సెకండ్ పో పూర్తయ్య ఎవరో ఇద్దరు వ్యక్తులు గట్టిగా మాట్లాడు కుంటూ నన్ను గమనిం చకుండా వెళ్లి పోయారు. ఈ రైన్ మిల్లు నుండి ప్రారం భించి పెట్రోల్ బంక్ వరకూ రోడ్డుకు పడమరన అందమైన గుడిసెలు నిండి వున్నప్పుడు ఈ ఏకాంతపు అవస్థలు లేవు. చలి కాలంలో కూడా ముసుగు వేసుకున్న సన్నిహిత శరీరాలు వీధి చివరన నిద్ర పొయ్యెందుకు పడుండేవి. స్వాలుకు సైకిల్లో వెళుతున్నప్పుడు... కొబ్బరిమట్లల తడిక మరుగున స్వానం చేసి, ఎద వరకూ పైకిత్తి కట్టిన పాపడ, భుజం మీద వుండే చీరతో గబగబా పరుగుపెట్టే రామచిలక అక్క వాలకం కోసం తపించే మనసు... ఎన్నోసార్లు బీడి పాగను వచులుతూ బండ పెదాలతో కనబడే ఆమె భర్త రూపం చూసి అణగారిపోయేవి.

రోడ్డు, భవనాల శాఖ అడ్డెకు తీసుకున్న జె.సి.బి. మొత్తం ఇండ్స్ట్రీ కొన్ని గంటలలోనే నేలమట్టం చేసి, మనుషులను మూలకొకరిగా విసిరేసి, రహదారికి ఇరువైపులా తుడిచెయ్యటం మొదలైనప్పుడు శాశ్వతమైన చీకటి, భయమూ గుడిసెలకు బచులుగా గూడుకట్టుకున్నాయి.

టీ కొట్టుకు వెళుచామా? ఇట్టే ఇంటికి పొరిపోదామా? అన్న రెండు ఆలోచనల మధ్య నడుస్తూ వున్నాను.

ఆమెతో మాట్లాడటమూ, ఆమె నన్ను తాకటమూ, అది విపరించలేని అవస్థను కలిగించటమూ, కోరిక పెరిగి సహజ స్థితిలో దాన్ని ఎవరైనా చూసి వుంటే తన కుటుంబానికి ఎంత పెద్ద అవమానమని భావించాను. అయితే సహజ స్థితికి రాకుండా వుండేందుకే మనసు కోరింది.

ఏమేమో ఆలోచనలతో కూడిన నడక టీకొట్టుకు తీసుకెళ్లి నిలిపింది.

విజయ నాకన్నా ముందే అక్కడికొచ్చేసింది. ఆ అంగడికే ఆమె యజమానిలా అక్కడున్న వాళ్ళతో గట్టిగా మాట్లాడుతూ నప్పుతూ ఆ చీకటిని గలగలమంటూ మార్చేస్తోంది. టూబ్స్‌లైట్ వెలుతురులో ఆమెను దీక్కగా చూశాను. ఆమె వీపు వరకూ వేలాడుతున్న మల్లెల సరం, అప్పుడే పెట్టినట్టుగా చెదరకుండా వుంది. నేను చూడటాన్ని ఎవరైనా చూస్తున్నారేమోనన్న ఆదుర్లనే ఆమెకు నన్ను పట్టించింది. ఈసారి తనలో తాను గుంభనంగా నప్పుకుంటూ, నాకోక టీ ఆర్డర్ ఇచ్చింది. ఆమెను తాకటానికి ప్రయత్నించి ఆమె చూపుల తీవ్రతకు తట్టుకోలేక ఆమెను తిట్టుకుంటూ కదిలిన ట్రైవరోకడు నన్ను మొరిచి

చూశాడు.

విజయ
లోకం గురించి అసూయగా
అనిపించింది. ఆమె సైకిల్ తొక్కుటమూ,
అర్థ రాత్రుల సమయాలలో తిరగటమూ, టీ
తాగటమూ, ఎవరితోనైనా స్నేహించటమూ
ఎంత స్వాతంత్రాన్ని కలిగి వున్నది అన్న
ఆలోచనల్లో కొనసాగుతూ...
ఫీధిలోకి తరిమి, తరిమి కొట్టే నాన్న ఆమెకు
లేకుండా పోవటం ఎంత అదృష్టమైనది
అన్న దాంతో పాటూ...

టీ కొట్టువాడు నన్ను
అనుమానంగా చూస్తూ టీ
ఇచ్చాడు. మా నార్వతో ఈ
రాత్రి గురించి ఇతను
చెబుతాడేమోనన్న భయం
నాలో ప్రవేశించింది.
“నాకొద్దన్నా” అని
నిరాకరించి మళ్ళీ నడవటం
మొదలు పెట్టాను. ఎవరూ
లేని ఆ తారురోడ్డు మీద
కన్నన్ రైన్ మిల్లును దాటోపు
అమె ఇతనిని సమీపించి “స్వాలు
గ్రహండు కాడికి వోస్తావా, కొంచిం
మాట్లాడాల” అంది.

“మీతో నేనెందుకు రావాల” అని చెబుతున్నప్పుడే ఆమెతో
వచితే ఏంటే? అని భావించాను.

“ఇట్టం లేకపోతే వోద్దు” అని ఆగిపోయింది.
ఇప్పుడు నాలో ఏర్పడ్డ ఛైర్యం నన్ను మా ఇంటికి
పంపించింది. ఎవరూ లేని ఇలాంటి రాత్రులు నన్ను
ఎక్కడెక్కడికో తీసుకెళ్లిపోతుందేమో అనీ, తీసుకెళ్లి అనీ
భావించాను.

నిద్రపోతున్న వీధి మీద చీకటి ఒక ముసుగులా కప్పేసింది.
మా ఇంట్లో అన్ని దీపాలూ వెలుగుతూ ఉండటం నన్ను
అదుర్లాకు గురిచేసింది. మెల్లగా లోపలికి ప్రవేశించి తొంగి
చూశాను. అప్ప మాత్రం కాళ్ళను చాపుకొని, చిన్న రోకలిలో
తమలపాకును దంచుతూ వుంది.

చిన్న గొంతుతో, “అవ్యా నాయినా, అమ్మా యాడ?”
అన్నాను.

ఎక్కువ గాబరా పడకుండా, “ఏరా యాడికి పొయ్యినావు. ఆ
మడిసి ఈ ఆండదాన్ని ఎంటబెట్టుకొని రేత్రంతా నిన్ను
ఎతకతాండాడు.” అంది.

“తిన్నావా?” అని అడిగిన గొంతు అక్కరతో కరిగి
పోయింది.

శబ్దం చెయ్యకుండా మంచం కింద ఒక చాపను పరిచి
పడుకున్నాను.

విజయ లోకం గురించి అసూయగా అనిపించింది. ఆమె
సైకిల్ తొక్కుటమూ, అర్థ రాత్రుల సమయాలలో తిరగటమూ,
టీ తాగటమూ, ఎవరితోనైనా స్నేహించటమూ ఎంత
స్వాతంత్రాన్ని కలిగి వున్నది అన్న ఆలోచనల్లో కొనసాగుతూ...

పీధిలోకి తరిమి, తరిమి కొట్టే నాన్న ఆమెకు లేకుండా
పోవటం ఎంత అదృష్టమైనది అన్న దాంతోపాటూ...

ఆమె వెనక్కు వెళ్లేందుకు, ఇంట్లో ఇలాంటి అర్థరాత్రుల్లో
దీపం వెలగకుండా లాగి మూయబడ్డ తలుపు వెనక గురకపెట్టి
ప్రశాంతంగా నిద్రపోతున్న ఒక భర్త ముఖం, ఆ అర్థరాత్రి
సమయంలో చెడ్డ మాటలు చెప్పి నన్ను తిట్టుకుంటూ లోపలికి
వచ్చిన నాన్న గొంతు చెదరగొట్టింది.

నెయ్యీక

ధన సహాయం

చంద్రయ్య, బాలయ్య రైతులు. ఇద్దరూ వ్యవసాయం చేసేవారు. చంద్రయ్య బీదవాడు. బాలయ్య ధనవంతుడు. వారు కూరగాయలను ఎక్కువగా పండించి పట్టణంలో అమ్మకొని

వచ్చేవారు.

చంద్రయ్య ఎప్పుడు ఉల్లిపంటను చేసేవాడు. అది ధర చాలా తక్కువ ఉండటం వల్ల చంద్రయ్యకు ఎక్కువ లాభం వచ్చేది కాదు. బాలయ్య అలా కాకుండా ఏ పంట ఎక్కువ ధర వస్తుందో తెలుసుకొని దాన్ని పండించి ఎక్కువ లాభం సంపాదించేవాడు. బాలయ్య చంద్రయ్యతో తాను వేసిన పంటను వేయమని ఎన్నో సార్లు చెప్పాడు. కానీ బాలయ్య మాట చంద్రయ్య వినలేదు.

చంద్రయ్య కుటుంబ సభ్యులకు పూట గడవడమే కష్టమే పోయింది. ఎంతో కొంత అప్పు చేసి చంద్రయ్య కుటుంబాన్ని పోషించేవాడు.

ఒకసారి దేశంలోనే ఉల్లికి చాలా కరువు వచ్చింది. కానీ చంద్రయ్యకు ఆ సంవత్సరం ఉల్లి పంట బాగా పండింది. అది అమ్ముతో చాలా డబ్బు వచ్చింది. ఈ పంట వల్ల చంద్రయ్య

ధనవంతుడు అయ్యాడు. అయినా తాను ఉల్లి పంట వేయడం మానలేదు.

బాలయ్య పంటలకు రాబడి లేక పెట్టుబడి మొత్తం పెట్టి బీదవాడు అయినాడు. బాలయ్య చంద్రయ్యను అభినందించి అతని అర్థప్పాన్ని పొగిడాడు. చంద్రయ్య బాలయ్యకు కూడా కొంత ధన సహాయం చేసి ఆదుకున్నాడు.

ఇలా ధనవంతుడైన చంద్రయ్య ఆ డబ్బుతో తన కూతురు పెళ్ళిని ఘనంగా చేశాడు. అంతేకాదు, ఆ డబ్బుతో పెట్టుబడి పెట్టి ఐదు పేశాటళ్ళను పెట్టాడు. వాటిలో నొకర్లను కూడా నియమించాడు. ఆ పేశాటళ్లలో మూడింటిలో లాభం వచ్చింది. ఈ రెండింటిలో నష్టం వచ్చింది. అయినా తాను నిరుత్స్థాపక పడలేదు. కొన్ని రోజులకు ఆ రెండు పేశాటళ్లలో కూడా లాభం రాశాగింది.

ఆ డబ్బుతో చంద్రయ్య తిరిగి మళ్ళీ ఐదు పేశాటళ్లను కొత్తగా ప్రారంభించాడు. ఈ వ్యాపారాన్ని తన కొడుకుకు అప్పగించాడు. క్రమేపి ఆ పేశాటళ్ల కూడా మంచి లాభం సంపాదించాయి.

చంద్రయ్య వద్ద ధనసహాయం పొందిన బాలయ్య కూడా కొద్ది రోజుల్లో ధనవంతునిగా మారాడు. అతడు కూడా చంద్రయ్య వలె పేశాటళ్లను పెట్టాడు. కానీ వాటిలో తీవ్రమైన నష్టం వచ్చింది. కొన్ని రోజులకే బాలయ్య ఆ పేశాటళ్లను మూసి వేశాడు. మళ్ళీ బీదవాడు అయినాడు.

చంద్రయ్యతో బాలయ్య మాట్లాడుతూ “ఇంకా పది పేశాటళ్లను కూడా నీవు ప్రారంభించు” అని అన్నాడు. చంద్రయ్య “అశకు అంతుండాలే బాలయ్య! ఈ లాభం చాలు. నాకున్న డబ్బులో సగం పది పేశాటళ్లకు పెట్టుబడి పెట్టాను. ఎంతో మంది కి ఉపాధి కల్పించాను. ఇప్పుడు నేను నష్టపోయినా ఫరవాలేదు. ఎందుకంటే మిగిలిన సగం డబ్బు నా వద్ద ఉంది. కావున నేను

హాయిగా బతకవచ్చు. ఇది కూడా పెట్టుబడి పెట్టి నేను నష్టపోతే మళ్ళీ బీదవానిగా మారక తప్పదు. అలా చేయడం నాకు ఇష్టం లేదు” అని అన్నాడు.

ఆ మాటలకు బాలయ్యకు జ్ఞానోదయం అయింది. తాను అనవసరంగా తన డబ్బుంతా మొత్తం పెట్టుబడి పెట్టి బీదవాడు అయినాడు. అదే చంద్రయ్య చెప్పినట్టు సగం పెట్టుబడి మాత్రం పెడితే తాను బీదవాడు అయ్యేవాడు కాదు. ఈ రహస్యం తెలుసుకున్న బాలయ్య చంద్రయ్య దగ్గర తిరిగి ధన సహాయం పొంది అతని సలహ మేరకు సగం మాత్రమే డబ్బు ఖర్చు చేసి వ్యాపారంలో లాభం సంపాదించి, చంద్రయ్య డబ్బును తిరిగి చెల్లించాడు. అందుకే వ్యాపారంలో ఇతరుల సలహలు తీసుకొనడమే కాకుండా తెలివిగా వ్యవహరించాలి.

- సంగనభట్ట చిన్న రామ కిష్టయ్య

9908554535

చుక్కలు కలపండి? పైన కనిపిస్తున్న బొమ్మలో రెండు పిల్లలు వేర్చేరు చోట్లు ఉన్నాయి. అవి ఒకదాని దగ్గరకు మరొకటి చేరేలట. కానీ వెళ్లే దారి తికమకగా ఉందట. మీరేషైనా దారి కనిపెట్టగలరేమో ప్రయత్నించండి చూడాం..!!

రంగులేద్దాం..!

పుట్టన
కనిపిస్తున్న
బొమ్మ చాలా
కూచ్చగా ఉంది.
దానికి తగిన
రంగులు వేసి
మరింత
అందంగా
మార్పుగలరేమో
ప్రయత్నించండి
చూడాం...

దారేక? పైన కనిపిస్తున్న బొమ్మలో రెండు పిల్లలు వేర్చేరు చోట్లు ఉన్నాయి. అవి ఒకదాని దగ్గరకు మరొకటి చేరేలట. కానీ వెళ్లే దారి తికమకగా ఉందట. మీరేషైనా దారి కనిపెట్టగలరేమో ప్రయత్నించండి చూడాం..!!

తేడాలు పైన ఒకేలా కనిపిస్తున్న బొమ్మలో రకరకాల సముద్ర జీవులున్నాయి. కానీ వాటిలో ఆరు తేడాలు ఉన్నాయి. అవి ఏంటో కనిపెట్టగలరేమో ప్రయత్నించండి చూడాం..!!

13 తరువాయి...

కలిగియున్న మట్టి కుండల పరిశ్రమ ముఖ్యమైన పాత్ర పోషిస్తాయి. వ్యవసాయంలో కష్టకాలంలో కుండల పరిశ్రమ చేతిపుత్తుల వారితో పాటు ఇతర రంగ ఉద్యోగులకు ఉపాధి అవకాశాలను కల్పిస్తుంది. ఇది తక్కువ పెట్టుబడి, తక్కువ ఇంధనం, స్థానిక వనరులు ఉపయోగంతో ఉపాధిని అందిస్తుంది అంతేకాకుండా, భారతదేశం మొత్తం జీడీఎలో, విదేశీ ఆదాయంలో కూడా కీలక పాత్ర పోషిస్తుంది.

పర్యావరణ అనుకూలమైన మట్టికుండ తయారీలో పునరుత్స్వాదక వనరు అయిన మట్టిని ఉపయోగిస్తారు. మట్టితో వస్తువులు తయారు చేయడం ఉపయోగించడం వల్ల కానీ, పారవేయడం వల్ల కానీ అపాయకర వ్యర్థాలను ఉత్పత్తి చేయదు. ఉత్పత్తిలో తక్కువ శక్తి వినియోగించుట దీని ప్రత్యేకత. ప్లాస్టిక్ వస్తువులకు ప్రత్యామ్మాయాలలో మట్టి వస్తువులు ప్రధానమైనవి.

మట్టి కుండలో నీరు ఆరోగ్యకరం. కుండలో వండుట వలన ఆహారంలోని పోషకాలకు నష్టం వాటిల్లదు. మట్టికుండలతో జ్ఞామ పేడిత ప్రాంతాలలో వ్యవసాయం చేయవచ్చు. సాంప్రదాయేతర శక్తిని, సౌరశక్తి ఉపయోగించి కుండలు కాల్చుటకు వాముకి కావలసిన ఇంధనం పొందవచ్చు. మట్టితో రిఫ్రిజీర్స్, ఎయిర్ కూలర్లు, ఇతర ఆధునిక పరికరాల అభివృద్ధి చేయుట వలన సహజ వనరులను, విద్యుత్ను పొదుపు చేయవచ్చు. ఈ వ్యత్తి భూగర్భ జల మట్టాన్ని పెంచుతుంది మరియు ప్రజా ఆరోగ్యాన్ని మెరుగుపరుస్తుంది. ముహిశలకు, గ్రామీణ యువతకు ఉపాధి కల్పన తద్వారా గ్రామిణార్థికాభివృద్ధి, పర్యావరణ పరిరక్షణ చేకూరుతుంది.

కుమ్మరి వస్తువుల ఉత్పత్తికి భారీ డిమాండ్ ఉంది, నిర్మల్యాగ కార్బికులకు ఉపాధి కల్పిస్తున్నప్పటికీ, అంచనాలను అందుకోలేకపోతుంది. ఇందుకు అనేక కారణాలున్నాయి. ముడి పదార్థాల లభించకపోవటం, సాంప్రదాయ ఉత్పత్తి పద్ధతులు, మార్కెటింగ్ ప్రతి దశలో సమస్యలను ఎదుర్కొనివటం వంటివి ముఖ్యంగా చెప్పకోదగినవి. కుమ్మరి వ్యత్తి అంతరించి పోవటకు సాంకేతిక పురోగతి లేకపోవటంతో పాటు ఆధునిక ఉత్పాదక పద్ధతులు లేకపోవట అని చెప్పవచ్చు.

కుదేలోతున్న కుమ్మర వ్యత్తిని ప్రభుత్వం ఆదుకోవాలి.

కుమ్మర వ్యత్తిదారులను అభివృద్ధి చేసే పథకాలు, వ్యత్తి కొనసాగించడానికి ప్రత్యేక సంక్షేప కార్బూకమాలను ప్రవేశ పెట్టడం వంటి వాటిలో ప్రభుత్వాలు శ్రద్ధ వహించాలి. వారికి మౌలిక సదుపాయాలు కల్పించి సాంకేతిక పరిజ్ఞానం మెరుగు పరుచుకు నేందుకు తోడ్పాటునందించాలి. మార్కెటింగ్, రవాణాకు ప్రభుత్వం సహా సహకారాలు అందించాలి. శిక్షణ కోసం మార్గదర్శకాలను అభివృద్ధి చేయాలి. కంప్యూటర్ ఆధారిత శిక్షణా కార్బూకమాలను పరిచయం చేయాలి.

ఇన్ఫోప్టెన్ టెక్నాలజీసి, కమ్యూనికేప్టన్ టెక్నాలజీసి ఈ వ్యత్తి అభివృద్ధికి ఉపయోగించాలి. దేశవ్యాప్తంగా కుమ్మర వ్యత్తిపై మరింత పరిశోధనలు జరగాలి. ప్రజలు పర్యావరణ పరిరక్షణ కోసం మట్టి వస్తువులను ఉపయోగించడం ద్వారా మట్టి కుమ్మర వ్యత్తి ప్రోత్సహించాలి.

భవిష్యత్ తరాలలో యువతరానికి పెరుగుతున్న అనేక ఇతర ఆర్థిక అవకాశాలు రాబోయే సంవత్సరాలలో కుమ్మర వ్యత్తిని కొనసాగించడానికి తీవ్రమైన సవాళ్లను ఎదుర్కొపలసి ఉంటుంది. వీటిని అధిగమించేందుకు శాశ్వత పద్ధతిలో నూతన విధానాలను అమలు చేయాలి. అధునాతన సాంకేతిక అవకాశాలను కుమ్మర వ్యత్తి దారులకు కల్పించాలి. కుమ్మర వ్యత్తిలో యువతను ఆకర్షించే విధంగా విద్యా విధానంలో మార్పులు ప్రవేశపెట్టి అమలు చేయాలి.

యూనివర్సిటీ స్టూయెల్లో, కళాశాలలో, పారశాల స్టూయెలలో పాటరీ కోర్సులు పాత్యాంశంగా ప్రవేశపెట్టి, పాటరీ పరిశోధన అభివృద్ధి విస్తరణ అంశాలకు పెద్ద ఎత్తున నిధులు కేటాయించి ప్రభుత్వం ప్రోత్సహించాలి. కుమ్మర వ్యత్తిని పునరుద్ధరించడం అంటే మన సనాతన సాంప్రదాయ సంస్కృతి నాగరికతలను పునరుద్ధరించడమే, కుల వ్యత్తుల పునర్జీవనంతో ఆర్థిక వ్యవస్థ ప్రగతి పథంలో పురోగమించేలా ప్రభుత్వాలు సమగ్రమైన చర్యలు చేపట్టాలి.

సర్వజ్ఞాడు

అనుకున్నది అస్పలు జరగవు. కానీ జరిగేవనీ అనుకోనివే కదా. కాకపోతే ఎన్నడూ లేనిది బాబాయి ఇంటికి రావడం ఏమిటి అని వాపోయేడు మురళి. అందులోనూ ఇలాంటి సమయంలో అని కూడా అనుకోవలసి వచ్చింది.

ఇలాంటి సమయం అంటే మరేమీలేదు ఇటీవల మెడ నోప్పులూ, తల తిరగడమూ వంటివి పొడసూపడంట డాక్టర్ ను సందర్శించక తప్పింది కాదు మురళికి. ఆ డాక్టరకి మురళికి ‘బ్లడ్ ప్రైవర్’ అనే జబ్బు ఖాయం చేసి రోజూ **చౌరస్త్రా** కానీ మురళికి మెఖం దాచుకోను వీలేలేదు. వాడవలసిన టాబ్లెట్లు రాసిచ్చి అనేక విధాలుగా భయపెట్టాడు. అందువల్ల ఎంతో బెంగటిల్లి ‘ఇంతేలే బతుకింతేలే’ అని మురళి పాట పాడుకుంటును వేళ ఇంటికి వచ్చిపడ్డాడు వరుసకు బాబాయి అయిన బాబాయి.

వచ్చినవాడు ఓ కప్పుడు కాఫీ చెంబుడు నీళ్ళు తాగి పోతాడు కదా దీనికి ప్రైరానా ఎందుకు అనుకోవచ్చు ఎవరైనా! అయితే ఈ బాబాయి మామూలు బాబాయి కాదు మరి. ఉపన్యాస కేసరి. ఈయనకు తెలియని విషయమంటూ ఉండదు. దేని గురించయినా అడిగితే చాలు రామాయణం నుంచి మహా భారతం నుంచి పురాణాల నుంచి అనేక ఉదాహరణలు చెప్పి వినే వాడి బుర్రా చెనులూ జమిలిగా వేడి వెక్కించేస్తాడు. అందుచేత బాబాయితో అంటేముట్టనట్టుగా పొడిపొడిగా మాట్లాడి పంపేద్దామ నుకున్నాడు. ఆయన గ్లాసులో చివరి కాఫీ చుక్క చప్పరిస్తుంటే ఇక లేచి వెళ్లాడు. మనం ‘సేఫ్’గా ఉన్నాం అనుకున్నాడు.

అప్పుడు పేలింది బాంబు. ఆయనకి ఎదురుగ్గా నుంచి ప్రపంచం మునిగిపోయే సంగతి చెప్పనే చెప్పింది. మావయ్య గారూ ఈనకి బి.పి. వచ్చిందట. డాక్టర్ మందులు రాసిచ్చాడు. కానీ ఎందుకో నీరసంగా విచారంగా ఉంటున్నారు. మీరు కొంచెం ఘయిర్యం చెప్పండి అంది శ్రీమతి మురళి.

అంతే! కందిరీగల తుట్టె కదల్నే కదిలింది. ఇహనో ఇప్పుడో లేచి వెళ్ళిపోతాడనుకున్న మనిషి సోఫాలో వెనక్కి జారి కాశ్చ రెండూ ఆడిస్తూ ‘ఓహో! అదా సంగతి ఏంటూ ‘డల్లు’గా ఉన్నాడు అనుకుంటున్నానప్పట్టించి. ఏమిటేవిట్ రక్తపోటూ! ఓస్ అంతేనా! అదో జబ్బుటూ సన్నాసి. ఈ రోజుల్లో అది పరా మామూలే. పొద్దున్నే కడుపులో ఇం బరువుతో పాటు బిళ్ళ వెయ్యిని వాడెవడా!’ అన్నాడు.

బలి యివ్వబోతున్నప్పుడు తల వంచుకునే మేకలా తల వంచుకున్నాడు మురళి, శ్రీమతి మురళి వైపు కోపంగా చూడాలనుకునీ చూడలేక.

అసలు బి.పి. అంటే కోపం, కోపం అంటే బీపి. కోపం

లేకపోతే అసహజం అని భయపడాలి కాని కోపం అంటే మంచి ఆరోగ్య లక్షణమే అనుకోవాలి. విశ్వామిత్రుడి పేరు విన్నావు కదా బ్రహ్మార్థి కోపం వల్లే కదా అంత ‘పాపులర్’ అయ్యేడు అని మురళి వైపు చూశాడు బాబాయి.

ఇంక మొదలు ఎగ్గాంపిళ్ళు అనుకుని బిళ్ళ ముఖం పెట్టాడు మురళి. దుర్యాసుడనే వాడు తెలిసే వుంటాడు ఆయనకూ ఉండేది ప్రైబీపి. ఆ మాటకు వస్తే రామాయణం తీసుకో. లక్ష్మణుడికి ఎంత బీపి పెరిగిపోతే శూర్పణి ముక్కా చెవులూ కోసం ఉంటాడు. రాముడు మాత్రం సముద్రం దారి యివ్వకపోతే ఆగ్రహంతో ఊగిపోలేదూ.

శ్రీమతి మురళి ఒంటింట్లోకి పోయి తలదాచుకుంది వింటున్నానంటూ తల ఊపక తప్పలేదు.

రావణుడికి వచ్చింది మామూలు బీపీనా? తన ముందు హనుమంతుడు చేసిన చేప్పలకి వీరంగం ఎత్తాడు. ఆ కోపం పెద్ద మంటలయి హనుమంతుడి తోకకు నిప్పవలేదూ. తోక కాలిపోతుంటే ఎవరికైనా బీపి వచ్చి తీరవలసిందే. మండే తోకను చూసి ఒళ్ళు మండిన ఆంజనేయుడు లంకాదహనం చేశాడా లేదా?

అపునవును అన్నట్లు తల వూపాడు మురళి. ఇక మహాభారతం చూద్దాం. మయసభ భవనంలో కాలుజారి కాలవలో పడబోయిన సుయోధనుడ్చి చూసి పాంచాలి లేచీ రాజనాలలా

వికటాట్టపోసం చేసినప్పుడు ఆయనకు వచ్చిన బీపీని చూస్తే రక్తపోటు మాపక యంత్రం పగిలి ముక్కలైపోయి వుండును. ఇక కురుసభలో ద్రౌపదీ వప్పాపహరణమప్పుడు పద్యాలతో ప్రతిజ్ఞ చేసిన భీముడికి ఎంత రక్తపోటు వచ్చి ఉండాలి. ఇదంతా ఎందుకు ఎప్పుడూ నవ్వుతూ తుళ్ళుతూ ఉండి ఉపారుగా సరదాగా మాటల్డాడే కృష్ణుడై తీసుకుందాం. కురుక్షేత్ర యుద్ధంలో భీముడు అడ్డు అయిపూ లేకుండా బాణాల వర్షం కురిపిస్తుంటే యుద్ధమే చెయ్యన్న వాడు కురు పితామహుడి మీద చక్రం ప్రయోగించడానికి రథం దిగలేదూ. బీపి అట బీపి అరేయ ఉరేయ మురళి ఇది తేతా యుగం నుంచీ ఉన్నదేరా. ఇవనీ కాదు ఈ రోజుల్లో చంపిపిల్లలు మారాం చెయ్యుకుండా అన్నం తిండానికి సెల్ఫోన్లు చేతికిస్తున్నారు. ఏ చంటివాడి చేతిలోంచైనా పోన్ లాక్కుని చూడు యేం జరుగుతుందో! అందువల్ల బీపి సత్యం బీపి నిత్యం బీపి సహజం. ఈ మాత్రం దానికి మొహం వేళ్ళాడేనే పనిలేదు. అలవాటయిపోతుంది మాత్రలు మింగడం అంటూ వెళ్ళిపోవడానికి లేచాడు బాబాయ్!

బాబాయ్ మీకూ బీపి ఉండా అని అడుగుదామనుకుని మానేశాడు మురళి మళ్ళీ సోఫాలో కూచుంటాడని భయపడి.

- చింతపట్ల సుదర్శన్, 9299809212

వదకేళ 311 - సుధామ

	1		2			3	4
5					6		
		7	8		9	10	
11			12			13	14
		15	16		17		
18	19				20		
	21	22		23	24		
25						26	
27			28				

ఆధారాలు

అడ్డం

- సామెత (2)
- నోము వంటిదే (2)
- ముట్టిడి (2)
- వాక్యం నడుమ విరామచిహ్నం (2)
- తల (3)

- కోవెల (2)
- చిన్నపుడు ఇది పోస్తే పెద్దయ్యాక తెగ వాగుతారట (2)
- వ్యాహ్యేళి (6)
- సుగ్రీవ పత్ని (2)
- పరుషం కాదు వయసు, యవ్వనం (3)

- నడక (2)
- సమవర్తి (3)
- రెండు తరువాత (2)
- పట్టుదల (2)
- తలపాగా చుట్టుకోవడం చేతకాక ఇలా అన్నాడని సామెత (5)

నిలువు

- వేగము (2)
- పోలిక (2)
- తీగ (2)
- శిబి, కర్ణుడు, దధిచి ప్రభ్యతులు (5)
- ఇండికా మధ్యలో ఎవరో కొట్టేస్తే వున్నది (2)
- పాండిత్యం (3)
- బంక (3)
- జానపదం మామయ్య (2)
- ఇతని ప్రాణం దక్కించుకోవడానికి సావిత్రి యముని వెంట పడింది (5)
- చితి (2)
- చంటి పిల్లలవాడు (3)
- ఆడకాదు (2)
- వార, నక్కతాలతో బాటు ముందు చూసేది (2)
- అంటేముట్టనట్లు మాటాడక వుండటం (3)
- కోపంతో దుర్వాసుడు ఇచ్చేది (2)
- పూలమాలకు కొలత (2)

గమనిక

- సమీక్షకోసం పుస్తకాలు పంపే రచయితలు, ప్రచురణ కర్తలు రెండు ప్రతులు పంపించాలి.
- రచయితలే సమీక్షలు రాయించి పంపకూడదు.
- పుస్తకాల మీద సమీక్షలకు సంబంధించి సంపాదకులదే తుది నిర్ణయం. ఈ అంశంపై ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలకు, పోస్టలో సంప్రదింపులకు తావు లేదు.
చిరునామా : సోపతి, నవతెలంగాణ, ఆదివారం సంచిక, ప్లాట్ నెం. 21/1, ఎం. పోచ. భవన్, ఆజమాబాద్, ఇండప్రియల్ ఏరియా, బాగ్లింగంపల్లి, ప్రైపరాబాద్-500020

వదకేళ- 310 జివాబు

1	అం	2	గా	ర	3	శ	క	4	టి				
			ర్షా			ని			ట్టి				
5	ప	ర	వ	తి				6	అ	భ	య	7	ము
			త్యం			8	ఉ		ము				ద్రా
9	మా	ధ్యా			10	వృ	ష	భం		11	పే		రా
			చ్చు				ము		13	ప్ర			క్ష
14	ము	క్షా	వ	తి				15	స	హ	వా		సం
			ది			16	క్షి			ర			
			అం	తః		క	ర		ణ		ము		

వదకేళి పజిల్సి పూర్తి చేసి కరెక్ట్ సమాధానాలు రాసి పంపిన వారి పేర్లు ప్రకటిస్తాం.

ప్రేమ వాద్యమీద మొగ్గల సంతకం

మనసు మనసు తారస పడితే ప్రేమ కాగిలింతమై మాట్లాడుకుంటది. సృష్టినిండా ప్రేమామృతం పారుతుంది గనుకే మనిషి మనుగడ , మానవ సంబంధాలు బలంగా కొనసాగుతూ, జీవనదిని తలపోసేలా ప్రేమ సాగుతుంది. ప్రేమ అందరినీ ఆకర్షించి అలరించే అనుభాతి. ప్రేమ నిత్య యవ్వన సంజీవిని. ప్రేమకి కుల మత ప్రాంత విభేదాలు ఉండవంటాడు ఉప్పరి తిరుమలేష్

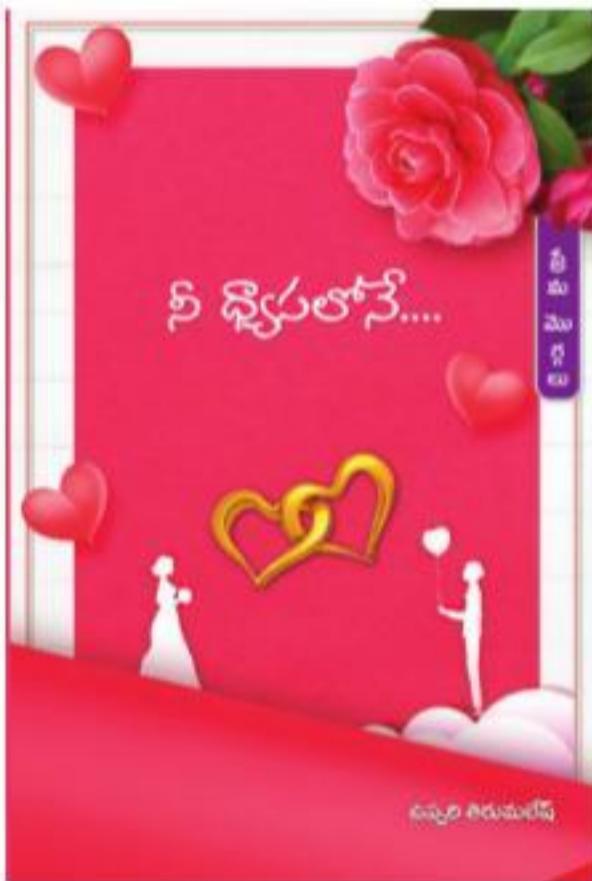
ప్రేమ మదిలో జ్ఞాపకాలై నిలుస్తూ యాదిలో కవనమై మొలుస్తుంది ప్రేయసి రూపమే నా కవిత్వం

తన ఎదలోతుల నిండ ఎన్నోజ్ఞాపకాలు గోడలు కట్టుకొని , ఆ గోడకు ఆమె రూపాన్ని చిత్రించుకుంటడు. ఆమె పూయించిన ప్రేమ కవిత్వ కిరణాలతో నిత్యం జ్యోతిస్తుంటాడు. అలాంటి **నమిక్షలు** ప్రేమనే హృదయ అంతంగంలో నిండుగా నింపుకొని ప్రేమ అలల ఊటలను ఊరించాడు ఉప్పరి తిరుమలేష్. ఒక్కొక్క జ్ఞాపకాన్ని మొగ్గలలోకి ఒంపి ప్రేమామృతాన్ని పంచాడు.తన హృదయం పొద్దుమీద పొడిచే వేకువ జాము వెన్నెల తన ప్రేయసే అని, ఆమెని అక్కరాలతో ప్రేమభిషేకం జేసిందు. రాలిపోయిన గత జ్ఞాపకాలను ఒక్కొక్కటిగా తన మదిలోంచి తెంపి ప్రేమతోటలో మొగ్గలుగా పూయిస్తుండు.ఒక మొగ్గలో ఇలా అంటడు.

తాను ప్రేమలేఖ అపుతూ

నా రూపురేఖలను మార్చింది
నీ ప్రేమలేఖ నా జీవిత రేఖ

తాను ప్రేమకు గుర్తుగా పుప్పు ఇస్తేనే పొనాన్ని పండులూ కోసిస్తం.ప్రేమలేఖను ఇస్తే, ప్రేమను ఆమోదిస్తే, ఆమెనే తన జీవిత భాగస్థామిగా ఎవరైన ఊహించుకుంటరు. లేఖలకు కాలం చెల్లిపోయింది కానీ , స్వార్థ పోన్ లు రాకముందు ఎన్నో ప్రేమ హృదయాలు ప్రేమలేఖలకై కనులను పుప్పుల్లా విచ్చుకోని ఎదురుచూసేవాళ్ళు. కవి కూడ అలాంటి లేఖకై ఎదురుచూసిన దృశ్యం ఈ మొగ్గలో కనిపిస్తుంది.

ఉప్పరి తిరుమలేష్ ఇప్పటికే “చిరు మొగ్గలు” “బతుకమ్మ మొగ్గలు” వంటి సామాజిక ఆస్తిత్వ మొగ్గలు తెలంగాణ సమాజానికి అందిచిన మొగ్గల కవిగా సుపరిచితుడే . “తొలకరి జల్లు” లాంటి వచన కవిత్వ సంపుటి రాయడం జరిగింది. భీంపల్లి శ్రీకాంత గారు ఏ నిమిషాల్లో మొగ్గలకు పాదులు తీసి బీజం వేశారోగాని తెలుగు నేలంతా మొగ్గలు విచ్చుకొని పరిమళాలను పంచుతున్నాయి . ప్రేమ కలవరింతలో కవి కలం, ఒక స్వప్నవేషువై హృదయ వీణు మీటుతుంది.

**తాను ఒక స్వప్నమై నన్ను చేరి
చిరకాల నేస్తుమై ఎదలో నిలిచింది
కలల చేరి కలకాలం నిలిచేది ప్రేమ**

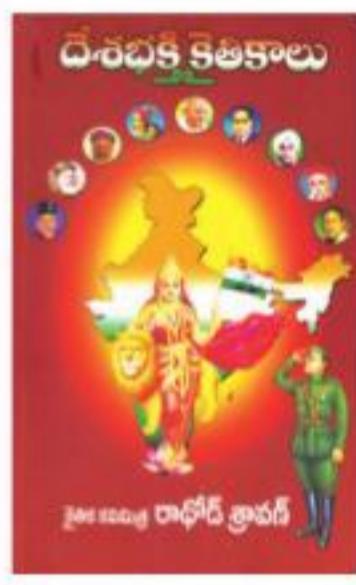
కనులనిండ కలయై ఎద సరస్వులో చేరి, నిత్యం నా

నీడై నా వెంటే నడుస్తుందటడు. ప్రతిక్షణం కండ్లల్లో ప్రేమ మొగ్గి పూసి అందరినీ మరిపించే గుండె తోడైందంటడు తిరుమలేష్.

నీ ధ్యాసలోనే ప్రేమ మొగ్గల సంపుటి నిండా ఆర్టి ఉంది . ఆమె కోసం పడిన తపన ఉంది. ఆమె దూరమైనప్పుడు కండ్లనిండ సెలయైరై దుంకిన దుఃఖమున్నది. ఆమెను దేవతను జేసి ప్రపంచమంతా ప్రేమ విహం జేసిన సందర్భాలున్నాయి. తీపి జ్ఞాపకాల సుట్టు వాలిన మనసుంది. ఇలా ఉప్పరి తిరుమలేష్ అనుభవాలు హృదినిండ పుప్పించిన ప్రేమ మొగ్గల మకరండాన్ని ఆస్వాదించాలంటే కనులను పుప్పుల్లా విప్పి చదవండి. మీ మదిని స్వర్చిస్తది . ఆశ్చీయ మిత్రుని ప్రేమతో అభినందిస్తూ మరేన్నో మొగ్గలు నీ మౌనం నుండి పుట్టాలని కోరుకుంటున్నాను.

(నీ ధ్యాసలోనే.. (ప్రేమ మొగ్గలు), రచయిత : ఉప్పరి తిరుమలేష్, పేజీలు : 40, వెల : రూ. 30/-, ప్రతులకు : ఉప్పరి తిరుమలేష్, ఇం. నెం. 11 - 11, శ్రీకృష్ణ నగర్, అమరచింత మండల కేంద్రం, వసపర్తి జిల్లా - 509130.)

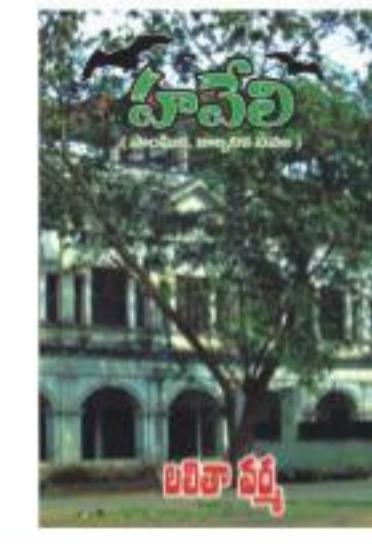
- బోల యాదయ్య, 9912206427

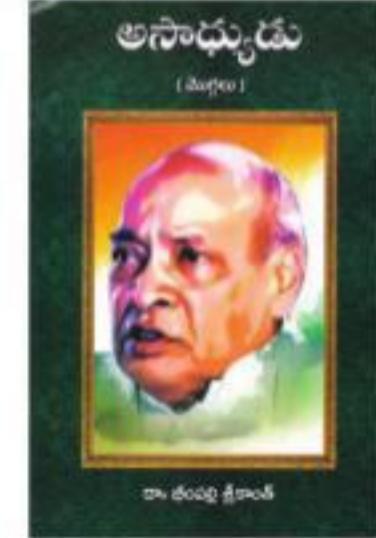
దేశభక్తి కైతికాలు, రచయిత : అందుకున్నాం రాఘవేంద్ర ప్రశాంత్, పేజీలు : 96, వెల : రూ. 80/-, ప్రతులకు : రాఘవేంద్ర ప్రశాంత్, ఇం.నెం. 2-2/1, ఎల.బి.సుభాష్ నగర్, ఉట్టురు, ఆదిలాబాద్ జిల్లా - 504311, సెల్ : 9491467715; అన్ని ప్రముఖ పుస్తక దుకాణాలలో...

అసాధ్యుడు (మొగ్గలు), రచయిత : డా. భీంపల్లి శ్రీకాంత, పేజీలు : 40, వెల : రూ. 30/-, ప్రతులకు : డా. భీంపల్లి శ్రీకాంత, 8-5-38, టీచర్స్ కాలనీ, మహబూబ్ నగర్ -

509001, సెల్ : 9032844017; అన్ని ప్రముఖ పుస్తక దుకాణాలలో...

హవేలి (సాంఘిక, కాల్పనిక నవల), రచయిత : లలితా వర్మ, పేజీలు : 94, వెల : రూ. 100/-, ప్రతులకు : జ్యోతిపలబోజు; సెల్ : 8096310140

దుఃఖపు యుద్ధ మేఘాలు..

అక్కడ పొగ లేచిందంటే
కొన్ని భవంతుల అస్థికలు
పీలికల్లామారి బయటపడితే
మరికొన్ని దేహాల శకలాలు
రాజ్యాధికార దాహనికి చిచ్చబుడ్లల్ల
గాల్లో ఎగిసిపడ్డుంటాయి..

పాలనీనా పాలబుగ్గల మీద
రక్తపు చారికలు పారుతుంటే
దాని నుదుటి గీతల్లో
సంతోషం కన్న దుఃఖ రేఖలే
అధికంగా గీయబడ్డాయి..

గాజావీధుల్లో తాజారక్తం ఏరుతై
ప్రవహించి పోతెత్తితే
తల్లుల గర్జశోకం వాగుతై
అక్కడ ఉరకలెత్తుతుంది..

శరణార్థుల్లా వచ్చి తలదాచకుని
నేడు రణనీతితో విరుచుకుపడ్డున్న
రక్తపిపాసి అమాయకుల ప్రాణాలతో
చెలగాటమాడుతుంటే..

రాజ్యకాంక్ష, పశువాంచ ముందర
రాకెట్ లాంచర్ల రాక్షసక్రిడలో
పని ప్రాణాలు, మహిళల మానమర్యాదలు
ఎలాంటి ఫిర్యాదు లేకుండా
దుఃఖపు యుద్ధమేఘాలై అక్కడ
కమ్ముకుంటున్నాయి..

ఏ సంబంధంలేని కొన్ని అమాయక
జీవితాలు అన్యాయమైపోతే
ఎలాంటి తప్పుచేయని కొన్ని
కుటుంబాలు మృత్యుకప్పం చెల్లిస్తున్నాయి..

కళ్ళ ముందర కన్నవారిని కోల్పోయినవారు
గగుర్చిడిచే గర్జశోక వ్యాధితో సొమ్మసిల్లితే
జాతివివక్క ప్రభావంతో తమ కళ్ళెదుటే
తల్లిదండ్రుల ఛాయను కోల్పోయి తడారిన
ఏడారిలో గల్లీకొకరయ్యారు..

- సర్పరాజ్ అన్వర్, 9440981198

ఈ వారం కవిత్వం

తులాభారం

కళ్ళ బైర్లు కమ్ముతున్నాయి
గాలాడ్టలేదు
అంతా చీకటి
నిన్నటిదాకా నా అనుకున్న బంధాలన్నీ
పాతాళంలో దాక్కున్నాయి

ప్రాణానికి యముడికి మధ్య కురుక్షేత్రం
నోట్ల కట్టలకు శ్వాసకు తులాభారం
శ్వాసది పైచూపు
నోట్ల కట్టలది నేల చూపు
మాయరోగం మంటలు గక్కుతుంది
మనుషులు భూమీద నూకలు
లెక్కపెట్టుకుంటుండ్రు

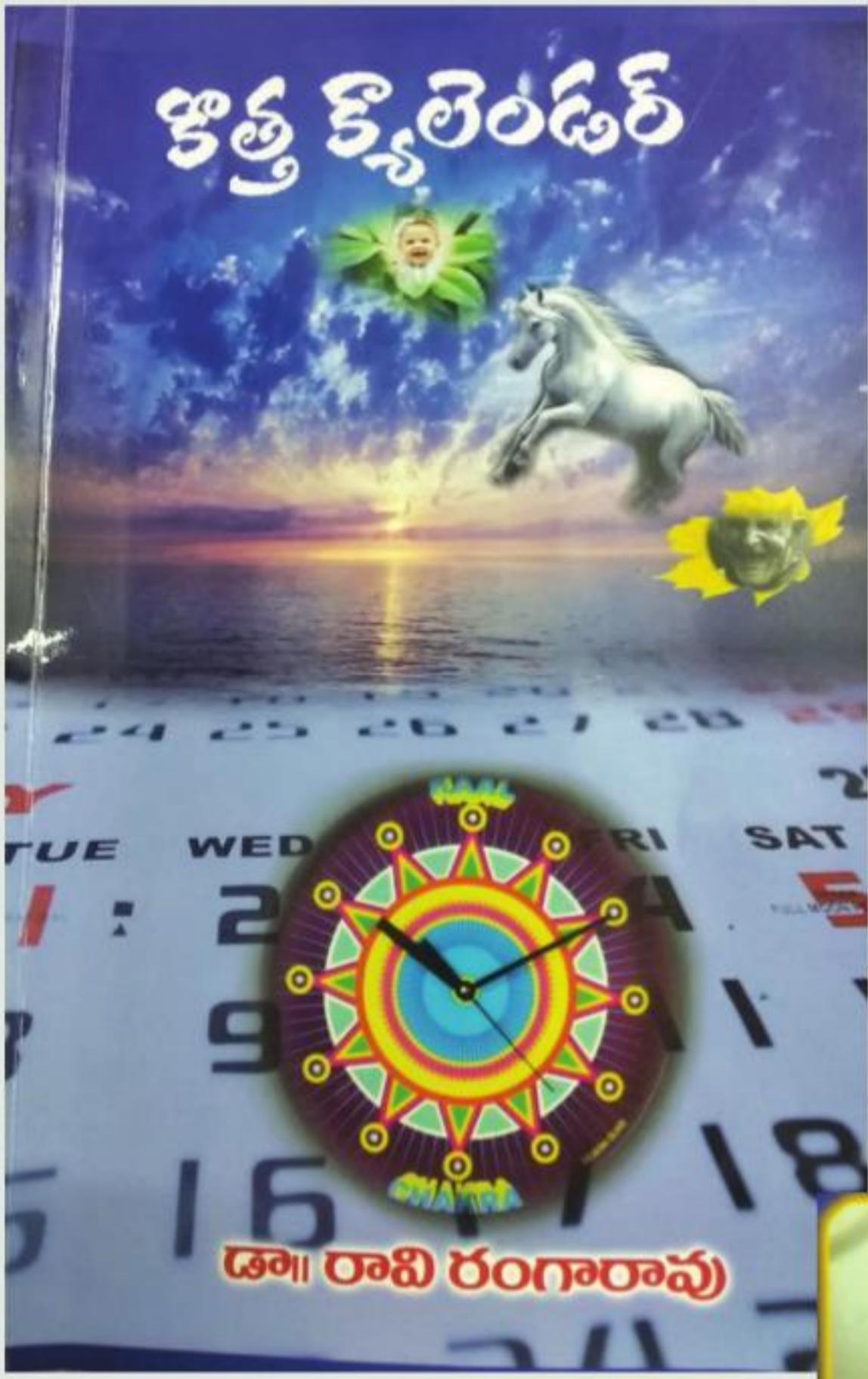
పోయే పానం పోతుంది
నిలిచే ఊపిరి నిలదొక్కుకుంటుంది
కొందరు మాత్రం ఆయుష్మను
సప్త సముద్రాలవతల
దాసుకొచ్చుకున్నమని విర్వీగుతూ
శవాల మీది చిల్లర పోగేసుకుంటుండ్రు
బతుకుపోరాటం ఒకరిది
కాసుల ఆరాటం ఇంకొకరిది

వెప్రి ప్రజలు ఖరీదైన వైద్యానికి
పరుగులు పెడుతూనే ఉన్నరు
ఇక్కనొ చీకట్ల బాణాలనేసుడు ఆపి
డారి ఊరికో దవాభాన
మీ పిల్లలే వైద్యనారాయణులు
గల్లీ కలను కనండి
ప్రణాళికలు సిద్ధం చేయండి

ఇవ్వాళ కరోనా
రేపు మరొకటి
ఇప్పటికైనా మేల్కొండాం పదండి

- ఉప్పుల పద్మ
9959126682 & 8340933244

రావి రంగారావు కవిత్వం - “కొత్త క్యాలెండర్”

ఏది ఏమైనా చలించకుండా ముందుకు పయనించేది కాలం. కాలానికున్న ప్రత్యేకత ఏంటంటే అది సంతోషంలోను, దుఃఖంలోను సమతూకంగానే తన కర్తవ్యాన్ని నిర్వహిస్తుంది. అలాంటి కాలం విలువ తెలిసిన కవి రావి రంగారావు.

క్యాలెండర్ ఏ మాత్రం జీవితాలకు ప్రామాణికం కాదంటారు, ఎన్ని క్యాలెండర్లు మారినా బతుకులు మారవంటూ మనుషుల బాధ్యతను గుర్తుచేస్తాడు. ప్రస్తుత మనుషుల జీవన స్థితిని దృష్టిలో పెట్టుకొని నేటి సమాజాన్ని చైతన్యపరిచే అంశాలను కవితల్లో జోడిస్తాడు.

ఈ కొత్త క్యాలెండర్ లో ప్రేరణను పెంపొందించేవి, జీవిత పరమార్థాన్ని తెలియజేసేవి, అన్యాయాన్ని ఎదురించేవి, సుభ్యమైన జీవితానికి దారిచూ పేచి, పరిమళాన్ని నింపేవి, పిట్టను చెట్టును మరిచిపోకుండా చేసేవి, ప్రశ్నలై మొలిచే మొదలగు అంశాలతో కూడిన కవితలు రాశారు.

పుస్తకానికి పెట్టిన “కొత్త క్యాలెండర్” శీర్షికే కాక ఇందులో ఎన్నో విన్మాత్వమైన కవితా శీర్షికలున్నాయి. ఎండను తాగే రాత్రి, డాక్టర్ సూర్యాడు, కంపు పూలగాలి, ఒక్క కుక్క అరవటం లేదు వంటివి ఉడాహరణలుగా పేర్కొనవచ్చు. చక్కని భావుకత, సామాజికత, తాత్క్వికత, మానవీయత కలగలిసిన చిక్కని కవిత్వంగా “కొత్తక్యాలెండర్”ను చెప్పవచ్చు.

వెంటాడే వాక్యాల్లోకి..

1. ఒక్క క్షణం చాలు-కళ్చు మూతపడితే వెలుతురు కుండిది కావచ్చు చీకటి కుర్చీ ఎక్కుచ్చు (ఒక్క క్షణం చాలు, పేజీ 12) ఈ వాక్యాల్లో వెలుతురును అభివృద్ధి చిహ్నంగా, చీకటిని

అర్పణలేని నాయకునికి గుర్తుగా ఉపయోగించారు. ప్రమాదకరమైన పరిస్థితుల్లోకి నెట్టివేయబడుతున్న ప్రజా స్వామ్య వ్యవస్థను కవిత్వంగా చెప్పటం కోసం కవి రాసిన ఈ వాక్యాలు సులువుగా పాఠకునికి చేరుతాయి. ఇందులో సాధారణ పదాలతో కూడిన బలమైన వ్యక్తికరణ ఉన్నది.

2. ఔషధమైనా విషమైనా మనసులోంచే తయారయ్యేది! మనసులో పుట్టేదే బతుకుంతా పాకేది! (మనసు, పేజీ 59)

మనసనేదే అన్నింటికి మూలం. మనిషి చెడుమార్గంలో నడవాలన్న సన్మార్గంలో నడవాలన్న మనసే ముఖ్యం. మనసు భాష అంత సులువుగా అర్థం కాదు. ఒక్కసారి అర్థమయితే చివరివరకు వదిలిపోదు. అందుకే కవి మనసు తీవ్రతను తెలియజేసే ఈ వాక్యాలనుంటాడు. మనసులో పుట్టిన చెడు ఆలోచనలే విషంగా మారి నష్టాన్ని కలిగిస్తాయని, మనిషిని బాగు పరిచే మందుగా కూడా మనసే పనిచేస్తుందని.

3. పుస్తకాన్ని తెరవటమంటే ఇంట్లో ఉన్న కోట్ల జనాల్లోకి వెళ్లటమే కాదు కడలకుండానే కమనీయ ప్రపంచాన్ని చుట్టి రావటమే.. (పుస్తకం ఒక సముద్రం, పేజీ 86)

పుస్తకం విశిష్టతను మూడే వాక్యాల్లో ఎంతో గొప్పగా చెప్పారు. పుస్తకాన్ని ప్రపంచంలోపలికి వెళ్లటానికి ద్వారంగా అభివర్షించారు. పుస్తకాలను చదివితే ఇంట్లో కూర్చునే ప్రపంచాన్ని చుట్టిరావచ్చింటారు. పుస్తకం విలువను తెలియజేసే ఈ వాక్యాలు ప్రతి ఒక్కరు గుర్తుపెట్టుకో దగినవి. ఈ వాక్యాలు పుస్తకాలు చదువుతున్న వారికి బలాన్నిచ్చేవి, చదవని వారికి కనువిప్పు కలిగించేవి.

4. ప్రశ్న ఒక అగ్గిపుల్ల సరిగా వినియోగించు ప్రశ్న ఒక ఆడపిల్ల సున్నితంగా గౌరవించు!

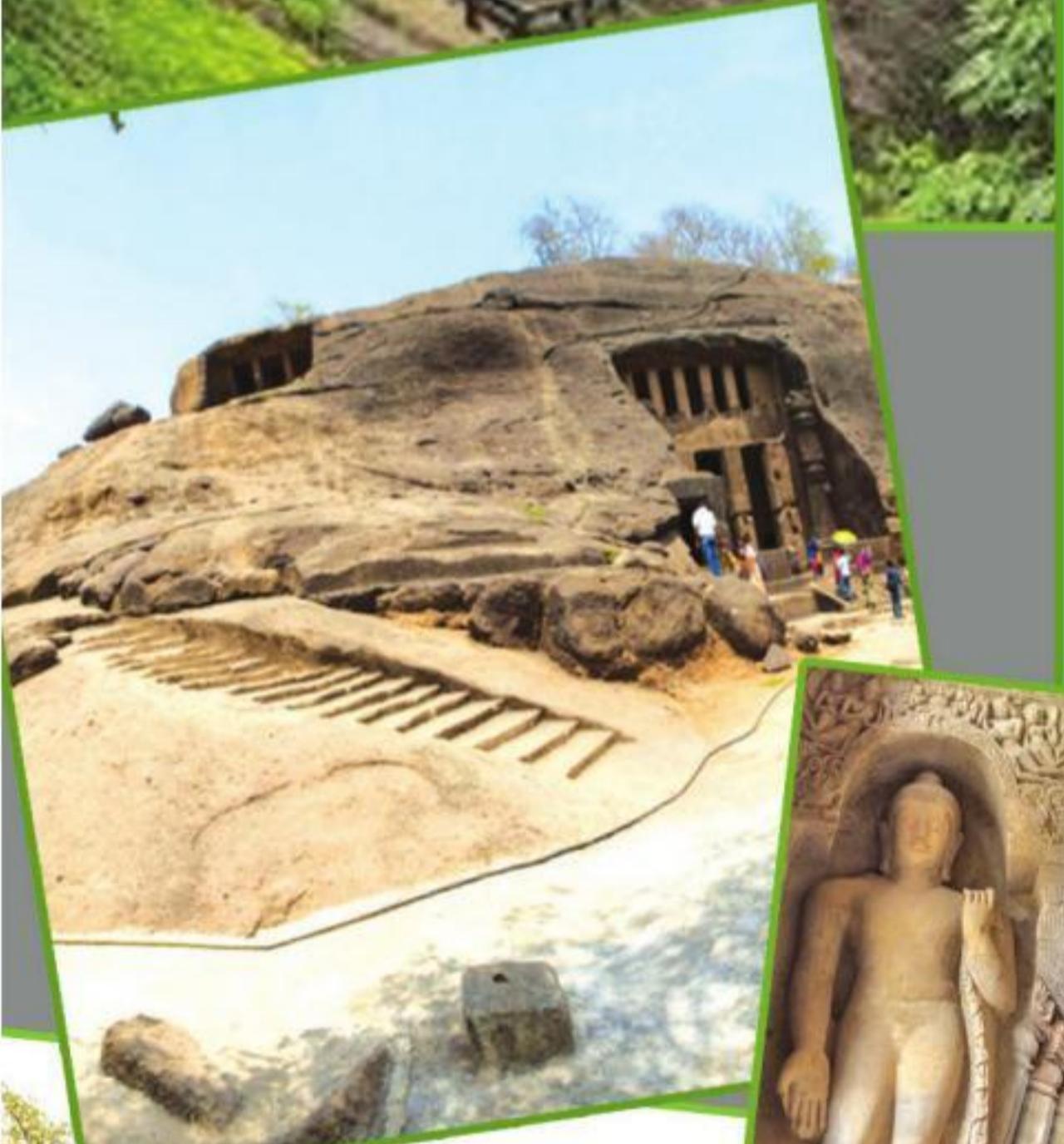
(ప్రశ్న ఒక వెలుతురు, పేజీ 94) ప్రశ్న అనేది ఎంతో గొప్ప సాధనం. అది లేకపోతే జవాబు చేపే వాడెవడు ఉండడు. జీవితం ప్రశ్నగానే మిగిలిపోతుంది. కవి కూడా మొదటి వాక్యంలో ప్రశ్నను అగ్గిపుల్ల అన్నారు. నిజంగా అది అజ్ఞరాల సత్యం. ప్రశ్న పేలని మనుషులన్నంత కాలం అవినీతి రాజ్యమేలుతుంది. ఈ రోజుల్లో ప్రశ్నగా మిగులుతున్న ఆడపిల్లల జీవితాలనుద్దేశించి ప్రశ్న ఆడపిల్లన్నారు. ఈ వాక్యాల్లో సున్నితత్వం కనిపించిన కాస్త లోతుల్లోకి వెళితే బలమైన ప్రశ్నించే గొంతుక కనబడుతుంది.

వీరు కవిత్వమే కాకుండా మినీ కవితలు, బాల గేయాలు, కిరణాలు, పద్మాలు, వ్యాసాలు కూడా రాశారు. మినీ కవితల పితామహుడుడుగా ప్రసిద్ధి గాంచారు. ఉత్తమ పరిశోధకులు కూడా.

- తండ హరీష్ గాడ్,
8978439551

వెంటాడే వాక్యాలు

ఆచ్ఛరువొందించే తోలినాళ్ళ శిల్పకృతి

మన దేశంలో గుహలు చిన్నవో పెద్దవో చాలానే ఉన్నాయి. అలాంటి వాటిలోవే కన్స్టాలీ గుహలు. ఇవి ముంబయి నగరానికి 20 కిలోమీటర్ల దూరంలో దాదాపు 108 గుహలున్నాయి. వీటిని కీర్తిపూ. 100 సంవత్సరాల కాలం నాటివని అంచనా. ఇందులో బ్రాహ్మణ లిపితో కొన్ని శాసనాలున్నాయి. ఇక్కడ ప్రతి నిర్మాణం ముందు నీటి వసతి ఏర్పాటు ఉంది. ఇక్కడ ఆంధ్ర శాతకర్ణి రాజుల చలిత శాసనాల రూపంలో ఉన్నదని పండితుల అభిప్రాయం.

Photo By: Gautam Kh